

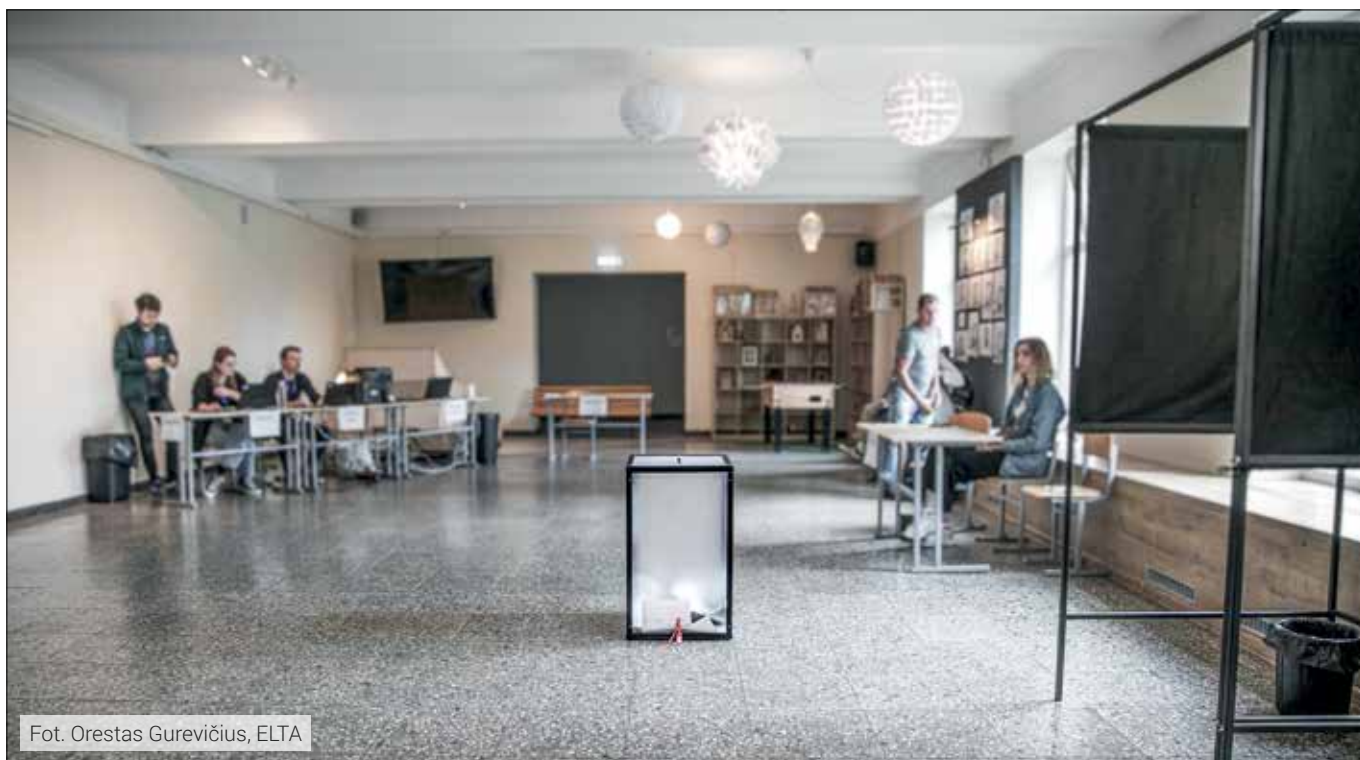
Po ukończeniu szkoły warto zadbać o ubezpieczenie zdrowotne »5

Wakacje w domu: czym w tym roku wabi wczasowiczów Połąga? »11

Matura będzie składana etapami »16-17

Cenne porady: jak tanio jeździć »20

Wybory do europarlamentu. Niska frekwencja przyniosła zaskoczenia

Fot. Orestas Gurevičius, ELTA

Frekwencja w niedzielnych wyborach do Parlamentu Europejskiego była wyjątkowo niska. Konserwatyści zgarnęli najwięcej miejsc. Mandat europosła, po raz kolejny, wywalczył Waldemar Tomaszewski. Politolog Andrzej Pukszto sądzi, że pewne zaskoczenia są, ale większość wyników była do przewidzenia. »8-9

Spotkanie delegatów RP z polskimi organizacjami »12-13

ISSN 1392-0405

Delegacja z Polski w redakcji „Kuriera Wileńskiego” »14

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. naczej:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: Vš „Kurier Wilenski“

Druk: Vš „Vilnijos žodis“

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Mini-
strów w ramach konkursu Polonia
i Polacy za Granicą 2023-2024.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsa-
miana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Mini-
strów i Fundacji „Pomoc Polakom na
Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Aleksander Borowik

Nasi ludzie nadal kochają
swoje nadmorskie, choć zim-
ne jak diabli, kurorty.

Przede wszystkim, że bli-
sko i szybko. Trzy godziny
samochodem i już można
wywalić brzuchy do słońca
(pod warunkiem, że kapryś-
na litewska pogoda dopi-
sze...). Chatę można znaleźć
za 30 euro, chociaż za łyk
piwa nad morzem trzeba już
wybulić 6 euro.

A za słynny litewski chłod-
nik — 8, schabowy — 15 euro.

EMIGRANCII...

TANIE PIERSI

Na ceny jednak nie nar-
zekają emigranci, którzy
na dziesięciodniowy pobyt
lekką ręką wydają do 3 000
euro. Ich stoliki, uginające się
od jadła i alkoholu, świadczą
jak chcą się odbić, za upoka-
rzającą najczęściej, harowę
na obczyźnie.

Rosjan w Połdże dziś ze
świecą nie uświadczysz, ale
nad zimne litewskie morze
sznurem ciągną Brytyjczycy.
A raczej Brytyjki, żeby pod-
prawić sobie tanio... piersi.

LECĄ ZA GRANICĘ

Tymczasem kierunek wy-
lotów do ciepłych krajów po-
zostaje praktycznie ten sam
— słoneczna Turcja i greckie
wyspy. To przyjemne leniu-

Komentarz dnia

Nad zimny Bałtyk!

chowanie nad morzem czy
w hotelowym basenie.

Na odpoczynek wybiera-
na jest ostatnio też bardzo
popularna portugalska pe-
relka — Madera. „To wyspa,
gdzie wprost niemożliwie
jest po prostu być i odpoczy-
wać. Tam trzeba zwiedzać
okoliczne góry i ładować
swoje akumulatory pięknym
słońca” — reklamują swoje
usługi podupadłe ostatnio
biura podróży.

Mieszkańcy Litwy na nowo
odkrywają afrykańską też Tu-
nezję, która niegdyś była naj-
popularniejszym kierunkiem
urlopowych wyjazdów.

GOFR ZA 8 ZŁ!

Całorocznym hitem jed-
nak jest nadal Polska, ale nie
morze, a jej wschodnie, przy-
graniczne sklepy. Niższe niż
na Litwie ceny nadal ciągną
jak hipnotyzujący magnes.
Tymczasem ceny nad pol-
skim Bałtykiem, który też jest
zimny jak litewski, takie, że
ugryźć się nie da! Najniższa
cena za tradycyjnego gofra
— wafelka, bez dodatków wy-
nosi osiem złotych. Za cukier
puder, bitą śmietanę czy owo-
ce dodatkowo płaci się od jed-
nego do sześciu złotych.

ALE TAŃSZE NOCLEGI

Koszt noclegu nad pol-
skim morzem zaczyna się od
50 zł w górę u gospodarza.
Cena poniżej 40 zł za dobę
na osobę nawet w prywat-
nych kwaterach jest wyjąt-

kiem. Na noclegi trzeba prze-
znaczyć nawet do kilkuset
złotych dziennie w najbar-
dziej prestiżowych hotelach.
Średnia cena za noc w nad-
morskim kurorcie wynosi ok.
100 zł/os. Pokój hotelowy to
wydatek przynajmniej 200 zł
za noc od każdej osoby.

NAJTANIEJ — NA WŁASNYM BALKONIE

Natomiast tym, którzy nie
chcą opuszczać swojej mięk-
kiej kanapy, a mieć pod bo-
kiem lodówkę z „darmowym”
jadłem i piciem, najlepszym
wypoczynkiem może być
opalenie się na balkonie.

Na Litwie można jesz-
cze to robić bezkarnie, ale
już w Polsce — nie! Za takie
„zberezeństwo” grozi mandat
1 500 złotych.

UBIÓR WAŻNY JEST

Wezwane — przez, a jak-
że — zazdrosnych sąsiadów,
na miejsce „kryminału”
służby nie zawsze jednak
karzą mandatem. Częstym
środkiem dyscyplinującym
jest zwykłe upomnienie.

Jeżeli okoliczności będą
za tym przemawiały, to
funkcjonariusze mogą we-
zwać daną osobę do pra-
widłowego zachowywania
się. Ale jeśli ubiór faktycz-
nie naruszałby moral-
ność i przyzwoitość, czyli
w czym mama urodziła, to
dana osoba może zostać
ukarana za naruszanie ta-
kiego porządku... ■

KURIER
WILEŃSKI

Dotrzyj do naszych Czytelników!

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, gabinet 12, tel./faks. 85 260 84 44,
e-mail: reklama@kurierwilenski.lt;

Zapraszamy w godz. 8:00-16:30 (w dni pracy)

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Spotkanie absolwentów „Piątki”

Szanowni Koledzy z „Piątki” oraz sympatycy tej najstarszej polskiej szkoły w Wilnie, spotykamy się jak zwykle – w trzecią niedzielę czerwca, czyli w tym roku jest to **16 czerwca**, przy starym gmachu dawnej naszej szkole na Piaskach. Spotykamy się o **godz. 14.00**. Mamy wiele spraw do omówienia! Do spotkania, szanowni Koledzy!

Towarzystwo „Zawsze wierni »Piątce«”

Imieniny

11 czerwca

Feliksa, Flory, Pauli, Radomiła, Teodozji, Witomyśla

12 czerwca

Bernarda, Bolesława, Celestyna, Czesława, Ewy, Gwidona, Janiny, Jarogniewa, Kaspera, Nazariusza, Leona, Ludwika, Mieczysława, Nabora, Nazariusza, Olimpiusza, Onufrego, Placyda, Stefana, Tadei, Władysława,

Cytat dnia

„Część myśliwców F-16, które Ukraina otrzyma od zachodnich partnerów, będzie przechowywana w bezpiecznych bazach poza terytorium naszego państwa, by nie były one celem rosyjskich ataków” – oświadczył dowódca wojsk lotniczych Sił Powietrznych Ukrainy, generał Serhij Holubcow.

Liczba dnia

30-700

w takim zakresie mieszczą się ceny za pobyt na płatnej plaży we Włoszech z leżakami i parasolem – takie dane przedstawiła organizacja obrony praw konsumentów Codacons.

Mieczysław Frąckiewicz
vel John Franklin

3.XI.1919–4.VI.2024

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o odejściu na wieczną wartę naszego przyjaciela, **porucznika Mieczysława Frąckiewicza**. Żył lat 104.

Urodzony w Sopoćkiniach (dzisiejsza Białoruś), w 1939 roku więzień Sybiru, żołnierz Armii Władysława Andersa, od końca 1942 roku lotnik – radiooperator Dywizjonu 304, dobry człowiek. Odznaczony dwukrotnie Krzyżem Walecznych, odznaczony polskimi orderami przez Prezydenta Andrzeja Dudę (Krzyż Zesłańców Sybiru), Ministra Obrony – Mariusza Błaszczaka (Złoty Medal za Zasługi dla Obronności Kraju) i szefa UDSKiOR, ministra Jana Józefa Kasprzyka (Pro Patria). Po wojnie pozostał w Anglii. Niemal do ostatnich dni Jego życia mieliśmy z nim kontakt telefoniczny. Zawsze pogodny i wesoły, tryskający humorem i żartami. Cześć Jego Pamięci! Chwała Bohaterowi!

AUTONOMICZNY
WYDZIAŁ WSCHODNI
SOLIDARNOŚCI WALCZĄCEJ

Karol Gwoździwicz, Piotr Hlebowicz, Jadwiga Chmielowska
Przyjaciele z Solidarności Walczącej

Samorząd Rejonu Wileńskiego przedłuża okres przyjmowania wniosków na usuwanie azbestu

Mając na uwadze stale rosnące zapotrzebowanie mieszkańców na pozbycie się odpadów azbestowych, Samorząd Rejonu Wileńskiego podjął decyzję o dalszym finansowaniu zbiórki i utylizacji odpadów azbestowych oraz wydłużeniu terminu przyjmowania wniosków i zebraniu dodatkowych 550 ton.

Samorząd od 5 lat prowadzi kampanię proekologiczną, zapewniając mieszkańcom rejonu możliwość bezpiecznego i bezpłatnego pozbycia się wyrobów, zawierających azbest. W tym roku łącznie planuje się zebrać 1110 ton odpadów azbestowych, na ten cel przeznaczono 170 tys. euro.

„Z roku na rok coraz więcej mieszkańców korzysta z możliwości, jaką daje Samorząd, aby bezpłatnie pozbyć się niebezpiecznych odpadów azbestowych. Zainteresowanie również rośnie, dlatego zdecydowano przeznaczyć dodatkowe środki, aby jak największa liczba mieszkańców rejonu wileńskiego mogła skorzystać z możliwości bezpłatnego i wygodnego oddania wspomnianych odpadów. Nie trzeba nigdzie jechać, wystarczy wypełnić wniosek, zapakować łupkę azbestową do dużych worków i poczekać, aż przyjadą do domu, by zabrać odpady. Zapraszam mieszkańców do składania wniosków” – zachęca wicemercer Samorządu Rejonu Wileńskiego dr Danuta Narbut.

Zapraszamy również do 31 lipca do wzięcia udziału w badaniu jakości odbioru odpadów azbestowych i ocenę świadczonych usług: <https://forms.gle/Ttt51akYoLaW8RHMS>

Przypominamy, że odpady azbestowe będą zabierane w terminie uzgodnionym wcześniej z mieszkańcami, którzy złożyli wnioski.

Mieszkańcy, którzy chcą bezpłatnie pozbyć się odpadów azbestowych, muszą złożyć wniosek w gminie swojego miejsca zamieszkania lub w Samorządzie Rejonu Wileńskiego (e-mail: jolanta.volodko@vrsa.lt). For-

mularze wnioskowe można znaleźć na stronie internetowej Samorządu Rejonu Wileńskiego www.vrsa.lt

WAŻNE. Łupkę azbestową przekazywany przez mieszkańców do usunięcia będzie musiał być zapakowany w duże worki, które będzie można odebrać w swojej gminie lub na platformach (paletach) przeznaczonych do zamocowania ładunku. Mieszkaniec przekazujący odpady łupka azbestowego musi podpisać umowę o przyjęciu – przekazaniu odpadów.

Zwracamy uwagę, że wstępną ilość azbestu należy podać w kilogramach lub tonach (przyjmuje się, że metr kwadratowy łupka waży 11 kg).

Zbiórką odpadów azbestowych na terenie gminy rejonu wileńskiego zajmie się ZSA „VAATC”, która wygrała przetarg publiczny. W przypadku dodatkowych pytań dotyczących odpadów azbestowych można kontaktować się z ZSA „VAATC” mailowo asbestos@vaatc.lt lub tel. +370 616 80 019, w godzinach pracy od 8:00 do 16:00. ■

Informacje na temat opłat lokalnych

Samorząd Rejonu Wileńskiego informuje, że z powodu cyberataku, który miał miejsce 4 grudnia 2023 r., baza danych opłaty lokalnych za porządkowanie odpadów została przywrócona na podstawie danych „Centrum Rejestrów”. W związku z tym część mieszkańców otrzymała odrębne zawiadomienia informacyjne do zapłaty za swoją część powierzchni nieruchomości.

Mieszkańcy, chcący uiścić opłatę za całą powierzchnię obiektu w imieniu jednego właściciela, muszą wypełnić wniosek „dla współwłaścicieli lokali mieszkalnych z powodu połączenia” (formularz wniosku można znaleźć na www.vrsa.lt).

Wypełniony formularz zgłoszeniowy można:

- wysłać e-mail pocztą rinkliava@vrsa.lt;
- przesłać na adres Rinktinės g. 50, Wilno, gabinet 112;
- zwracać się do gminy wg swojego miejsca zamieszkania.

Na rzecz ochrony przyrody zachęcamy do wybrania elektronicznych zawiadomień informacyjnych zamiast wersji papierowej. Płatnicy, którzy chcą otrzymywać wiadomości informacyjne pocztą elektroniczną, są proszeni o poinformowanie o tym administratorów opłat drogą e-mailową na adres rinkliava@vrsa.lt podając swoje imię i nazwi-

ska, adres obiektu, e-mail i telefon kontaktowy.

W przypadku pytań dotyczących opłaty za odpady komunalne można kontaktować się pod numerami telefonów: +370 5 240 1412, +370 5 275 5073, +370 5 240 0666, +370 5 273 0585 w dni robocze od poniedziałku do czwartku od 7:30 do 16:30 godz., w piątki od 7:30 do 15:15.

Zadać pytanie można także e-mailem rinkliava@vrsa.lt lub skontaktować się z urzędem gminy wg miejsca swojego zamieszkania. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Po ukończeniu szkoły warto zadbać o ubezpieczenie zdrowotne

Specjaliści z Państwowej Kasy Chorych przypominają uczniom kończącym w tym roku szkołę, że nowy etap życia niesie ze sobą także nowe obowiązki: jednym z nich jest zadbanie o obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne.

Ważne jest, aby tegoroczni absolwenci wiedzieli, że do 31 sierpnia będą objęci obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym (PSD) ze środków państwa. Wszyscy, którzy od września rozpoczną studia na litewskich uczelniach wyższych zgodnie z programami studiów stacjonarnych, będą nadal ubezpieczeni na Litwie na koszt państwa.

Dane młodych ludzi, którzy wybrali studia dzienne (stacjonarne) na Litwie, są pozyskiwane z Rejestru Studentów, więc przyszli studenci sami nie muszą nic robić samodzielnie. Przypomina się, że składki na ubezpieczenie zdrowotne są opłacane przez państwo tylko za okres studiów. W przypadku zakończenia studiów lub utraty statusu studenta, obowiązek zapłaty PSD powstaje już w kolejnym miesiącu.

WAŻNE DLA WYJEŹDZAJĄCYCH NA STUDIA ZA GRANICĘ

Wyjeżdżając na studia wyższe do krajów Unii Europejskiej (UE), Norwegii, Liechtensteinu, Islandii czy Szwajcarii według programów studiów stacjonarnych, młodzi ludzie są również objęci obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym, więc nie ma potrzeby deklarowania wyjazdu do tych krajów.

Osoby wyjeżdżające na studia w Terytorialnej Kasie Chorych (TLK) muszą przedłożyć dokument (zaświadczenie) wydany przez instytucję edukacyjną oraz wniosek o potwierdzenie okresu PSD. Można to zrobić przychodząc do Terytorialnej Kasy Chorych lub logując się do elektronicznej platformy usługowej <https://evlk.lt>, wybierając opcję E-doręczenie (E-pristatymas), pocztą, za pośrednictwem osoby upoważnionej lub e-mailem.

Zaświadczenie musi wskazywać miejsce studiów, formę studiów, daty

rozpoczęcia i zakończenia studiów, które są niezbędne do obliczenia okresu ubezpieczenia. PSD dla studentów z krajów UE jest ważne przez jeden rok akademicki, dlatego kontynuując studia, należy corocznie składać zaświadczenie i wnioski.

Warto wiedzieć, że zaproszenia na studia nie są uznawane za dokument potwierdzający status studenta i nie gwarantują ważności PSD na koszt państwa.

NIE WSZYSCY STUDENCI OBJĘCI UBEZPIECZENIEM

Jeśli osoba wybierze studia w niepełnym wymiarze godzin, nie będzie ona ubezpieczona ze środków państwowych.

Osoba, która zamierza wybrać zaoczne studia na uczelni wyższej lub studia w niepełnym wymiarze godzin, a także osoby pełnoletnie, które chcą studiować zgodnie z programami nauczania dla dorosłych na poziomie początkowym, podstawowym i średnim, nie są objęte obowiązkowym

ubezpieczeniem zdrowotnym na koszt państwa. Jeśli ci młodzi ludzie nie znajdą pracy w trakcie edukacji, będą musieli zacząć samodzielnie opłacać składki PSD.

WARTO ZAMÓWIĆ EKUZ

Planując studia w krajach europejskich, ważne jest, aby mieć przy sobie Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ) lub certyfikat. Dokumenty te potwierdzają prawo danej osoby do bezpłatnej pomocy medycznej w nagłych wypadkach, w przypadku nagłej choroby, zaostrzenia choroby przewlekłej, urazu itp.

Dla osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym na Litwie karta i certyfikat są wydawane bezpłatnie. Można je zamówić logując się do elektronicznej platformy serwisowej lub po przybyciu do Terytorialnej Kasy Chorych. Zamówiona karta może być również wysłana do paczkomatu. ■

Opr. A.P. na podst. ligoniukasa.lrv.lt

Tegoroczni absolwenci są objęci obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym (PSD) ze środków państwa do 31 sierpnia **Fot. Marian Paluszkiwicz**

PRACA Więcej wolnych miejsc na rynku

Liczba wolnych miejsc pracy wzrosła w maju trzeci miesiąc z rzędu, a prawie 20 tys. osób rozpoczęło pracę, podała w poniedziałek Służba Zatrudnienia. 5 200 pracodawców zarejestrowało 17 500 wolnych miejsc pracy w maju. Liczba osób, które znalazły pracę była niższa niż w kwietniu, ale wyższa niż w okresie grudzień-marzec. Liczba ofert pracy od początku roku była najwyższa w handlu hurtowym i detalicznym, budownictwie, zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych, sztuce, rozrywce i rekreacji, działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej oraz edukacji. Barmani, operatorzy stacji benzynowych, ślusarze, operatorzy platform i wózków widłowych, układacze podłóg i płytek oraz wytwórcy i monterzy konstrukcji metalowych mieli największą liczbę ofert pracy w maju od początku 2023 r.

OBRONA Litewskie HIMARS-y gotowość osiągną do 2027 r.

Według gen. Valdemarasa Rupšysa, systemy HIMARS, które mają zostać zakupione przez Litwę, mają osiągnąć pełną zdolność bojową do 2027 r. „Litwa zamawia systemy HIMARS. Oczekujemy, że osiągną one pełną zdolność bojową do 2027 r.” — powiedział Rupšys na konferencji prasowej w sobotę 8 czerwca. „Współpraca z USA przyczyni się do szkolenia personelu, który będzie obsługiwał system, do szkolenia instruktorów oraz do pełnej integracji systemów HIMARS z litewskimi

siłami zbrojnymi” — powiedział dowódca litewskich sił zbrojnych. Litwa podpisała z USA kontrakt o wartości 495 mln dolarów na zakup ośmiu systemów HIMARS pod koniec 2021 r. Pierwsze dostawy systemów zaplanowano na 2025 r.

OBRONA Najwięcej schronów w Wilnie i Szawlach

Według danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (VRM), najlepsza sytuacja pod względem schronisk w dużych miastach jest w Wilnie i Szawlach, podczas gdy Kłajpeda i Poniewież mają największe braki. Według danych VRM w Wilnie znajdują się obecnie 653 schroniska, w których ochronę znalazłoby 291 tys. mieszkańców, podczas gdy kolejne 67 tys. osób nie ma schronienia. „Wilno wygląda całkiem nieźle, z niedoborem około 11 proc. schronów” — powiedział Vitalij Dmitrijev, wiceminister spraw wewnętrznych, prezentując rządowi program wzmocnienia i rozwoju ochrony ludności. Kowno posiada obecnie 321 schronów dla prawie 110 tys. mieszkańców, podczas gdy 72 tys. osób nie ma schronienia, co oznacza, że w Kownie brakuje około 24 proc. wymaganych schronów.

SEJM Zaostrzono kary za przestępstwa wobec państwa

W tym tygodniu posłowie zaostrzyli kary za przestępstwa przeciwko państwu, w tym karę dożywotniego pozbawienia wolności. Za przyjęciem poprawek głosowało 101 posłów, jeden był przeciw, a sześciu wstrzymało się od głosu. Poprawki do kodeksu karnego przewidują, że każdy, kto zorganizował lub uczestniczył w spisku w celu popełnienia zamachu stanu lub uczestniczył w zamachu stanu, może zostać skazany na dożywocie. Do tej pory przestępstwa te podlegały karze od 4 do 20 lat pozbawienia wolności.

KULTURA Wręczono nagrody Srebrnego Żurawia

Ceremonia wręczenia Narodowych Nagród Filmowych „Sidabrinė gervė” (pol. Srebrny Żuraw) odbyła się w niedzielę 9 czerwca w Sali Kongresowej w Wilnie. Motto tegorocznych nagród brzmiało „Otwórz oczy na kino”. Według organizatorów jest to zaproszenie do oglądania, doceniania i cieszenia się litewskim kinem. Wręczonych zostało 19 statuetek Srebrnego Żurawia oraz 3 nagrody specjalne. W tym roku specjalnie powołane jury oceniło 66 zgłoszeń filmowych. Komisja selekcyjna składała się z 11 profesjonalistów z branży filmowej.

SEJM Dyskusja o napojach bezalkoholowych

Po tym, jak Sejm nie zgodził się na zaostrzenie zasad sprzedaży i reklamy napojów bezalkoholowych, niektórzy posłowie twierdzą, że konieczne jest omówienie ich wpływu na nieletnich i ewentualne wprowadzenie zakazu sprzedaży w przyszłości napojów bezalkoholowych pod tym samym znakiem towarowym, co alkohol — czyli na przykład producent piwa nie będzie mógł sprzedawać piwa bezalkoholowego pod tą samą marką. Sejm odrzucił w zeszłym tygodniu propozycję sejmowej Komisji Petycji, aby wprowadzić więcej ograniczeń w dostępności napojów bezalkoholowych i substytutów alkoholu w ustawie o kontroli alkoholu. Edmundas Pupinis, konserwatysta i przewodniczący komisji, argumentował, że niektóre napoje bezalkoholowe zawierają 1 stopień alkoholu i nie mają żadnych etykiet wskazujących na to. „Musimy wiedzieć, czym poimy nasze dzieci. (...) Potrzebne są dyskusje, aby uświadomić rodzicom, że niektóre napoje bezalkoholowe zawierają alkohol” — powiedział w Sejmie.

OLIMPIADA Na wieży Eiffla zawisły pierścienie olimpijskie

Na 50 dni przed Igrzyskami Olimpijskimi, 7 czerwca na Wieży Eiffla w Paryżu zawisły ogromne olimpijskie pierścienie. Robotnicy zamontowali prefabrykowane stalowe pierścienie i podnieśli 30-tonowe, 29-metrowe logo na pierwszą platformę po zmroku w czwartek 6 czerwca. Pierre Engel, inżynier w ArcelorMittal, firmie produkującej stal, która wykonała pierścienie olimpijskie z materiałów pochodzących z recyklingu, powiedział, że pomysł został zrealizowany dopiero po wielu miesiącach testów i badań. Pierścienie o średnicy 9 metrów będą podświetlane każdej nocy.

E-HANDEL Upadłość ogłosiły dwie platformy

Beta Media, spółka prowadząca internetowe platformy zakupowe beta.lt i grupinis.lt, ogłosiła w piątek 7 czerwca upadłość. Firma wysłała wiadomość e-mail do swoich klientów „oficjalnie ogłaszając upadłość”. Oficjalne dane z Urzędu Audytu, Księgowości, Wyceny Aktywów i Zarządzania Niewypłacalnością pokazują, że Beta Media nie wyznaczyła jeszcze syndyka masy upadłościowej. W piątek 7 czerwca wieczorem strony internetowe beta.lt i grupinis.lt już nie działały.

WYPADEK Samochód wiozący europosłankę potrącił dziewczyny

We czwartek wieczorem 6 czerwca samochód wiozący europosłankę Rasę Juknevičienę potrącił dwie dziewczyny w pobliżu Litewskiej Filharmonii Narodowej w stolicy. Według rzeczniczki Komendy Głównej Policji Okręgu Wileńskiego Juliji Samorkovskiej, o godzinie 22:37 w czwartek wieczorem otrzymano zgłoszenie, że samochód potrącił dwie dziewczyny podczas cofania w pobliżu Filharmonii. Po przybyciu na miejsce funkcjonariusze policji

spotkali się z informatorką, która opowiedziała im o wypadku, którego była świadkiem. Na miejsce przybyli również medycy, którzy zbadali dziewczyny, ale nie wymagały one pomocy medycznej.

FINANSE Litwa sprzeciwia się opodatkowaniu emerytur

Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) zaproponował rządowi rozważenie możliwości opodatkowania emerytur podatkiem dochodowym od osób fizycznych, natomiast minister finansów Gintarė Skaistė (na zdjęciu) powiedziała, że nie ma planów zmiany obecnego modelu podatkowego. „Na Litwie dochód osobisty jest opodatkowany w momencie jego otrzymania. Oznacza to, że ludzie są opodatkowani od swoich wynagrodzeń, ale gdy otrzymują świadczenia, nie są one opodatkowane. Planujemy pozostać przy tej regulacji” — powiedziała Skaistė dziennikarzom w piątek 7 czerwca po przedstawieniu ustaleń misji MFW. Borja Gracia, szef misji MFW na Litwie, który zakończył swoją pracę w piątek, powiedział, że starzenie się społeczeństwa będzie wymagało większych wydatków publicznych w następnej dekadzie, dlatego MFW proponuje między innymi opodatkowanie emerytur.

EKOLOGIA Mogą wzrosnąć kary dot. połowów

Od lipca proponuje się nałożenie surowszych kar za naruszenie przepisów dotyczących połowów - niektóre grzywny zostaną zwiększone pięciokrotnie, ale

dwukrotnie mniej niż proponowała grupa rządzących posłów Sejmu, którzy zainicjowali wniosek. Sejmowa Komisja Prawa i Porządku Publicznego (TTK) zatwierdziła w piątek 7 czerwca poprawki do Kodeksu wykroczeń administracyjnych, przy dwóch głosach wstrzymujących się i dwóch głosach przeciw i czterech za. Decyzja została podjęta głosami przewodniczącego komisji. Poprawki proponują również nowe grzywny za naruszenia związane z wycinką drzew, zanieczyszczeniem środowiska, chwytaniem zwierząt chronionych, zbieraniem dzikich roślin lub grzybów oraz wpływem planowanej działalności gospodarczej na środowisko. Następnym krokiem jest decyzja Sejmu.

SWEDBANK Bankomaty dostępne dla osób niedowidzących

Swedbank, jeden z największych banków w kraju, uczynił wszystkie swoje bankomaty w pełni dostępnymi dla osób niedowidzących — urządzenia są wyposażone w aktywowane głosowe menu, które można odsłuchać w języku litewskim, angielskim i rosyjskim, ogłosił bank w poniedziałek 10 czerwca. Według Jūratė Gumuliauskienė, szefowej działu obsługi klienta banku, klienci niedowidzący będą mogli korzystać z bankomatów bez pomocy osoby towarzyszącej lub pracownika banku, a dźwięk przekazywany przez słuchawki zapewni, że informacje nie będą słyszane przez osoby nieupoważnione. Niektóre bankomaty Swedbanku były wcześniej przystosowane do korzystania z nich przez osoby niedowidzące, ale teraz funkcjonalność ta została rozszerzona, uczyniona wygodniejszą i wprowadzona we wszystkich bankomatach bez wyjątku.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.;
Fot. KAM; Marius Morkevičius, ELTA.
alicia.klonowska@kurierwilenski.lt

Wybory do europarlamentu. Niska frekwencja przyniosła zaskoczenia

Antoni Radczenko

Związek Ojczyzny-Litewscy Chryścijańscy Demokraci będą mieli trzech europosłów. Do Parlamentu Europejskiego trafili Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė oraz Paulius Saudargas. „Mogę prognozować, że w ciągu najbliższych pięciu lat zajdą duże zmiany w całej polityce europejskiej. Naprawdę więcej uwagi będzie poświęconej bezpieczeństwu i obronie. Z całą pewnością więcej uwagi otrzyma Ukraina. Zresztą i teraz poświęcamy jej dużo miejsca” — oświadczył na konferencji prasowej Kubilius.

AKTYWNE SOLECNIKI I NISKA FREKWENCJA

W tym roku frekwencja w eurowyborach była niska. Do urn przyszło trochę ponad 28 proc. wyborców. Przed pięcioma laty frekwencja wyniosła ponad 53 proc. Najbardziej aktywni byli wyborcy w rejonie sołecznickim, gdzie zagłosowało 45,57 proc. wyborców. Najbardziej pasywni byli mieszkańcy rejonu wisagińskiego, gdzie do lokali wyborczych przyszło zaledwie 15,54 proc. wyborców. Politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego Andrzej Pukszo sądzi, że frekwencja miała bezpośredni wpływ na wyniki.

— Zaskoczenia są, ale nieduże. Zwycięstwo konserwatystów było do przewidzenia. Wybory do Parlamentu Europejskiego zawsze odznaczają się niską frekwencją. W tym roku frekwencja była wyjątkowo niska. Niska frekwencja sprzyja partiom posiadającym tzw. żelazny elektorat — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Andrzej Pukszo.

GRAŽULIS ZASKOCZYŁ

Na drugim miejscu znaleźli się socjaldemokraci, którzy wywalczyli dwa mandaty. Tę partię na forum Parlamentu Europejskie-

„W ciągu najbliższych pięciu lat zajdą duże zmiany w całej polityce europejskiej” — mówi Andrius Kubilius **Fot. Karolina Gudžiūnienė, ELTA**

go będą reprezentowali prezes ugrupowania Vilija Blinkevičiūtė oraz Vytenis Andriukaitis. Inne ugrupowania otrzymały po jednym europośle: AWPL-ZChR nadal będzie reprezentował Waldemar Tomaszewski. Litewski Związek Chłopów i Zielonych — Aurelijus Veryga, Partię Wolności Dainius Žalimas, Ruch Liberalistów — Petras Auštrevičius, Związek Demokratów „W imię Litwy” — Virginijus Sinkevičius, a Petras Gražulis — Związek Narodu i Sprawiedliwości.

— Zaskoczeniem niewątpliwie było zwycięstwo Petrasa Gražulisa, który stracił mandat w Sejmie i jest znany ze swoich antysemickich i homofobicznych wypowiedzi. Sądzę, że dla wielu litewskich polityków zaskoczeniem było zwycięstwo AWPL-ZChR i Waldemara Tomaszewskiego. Wielu spisało go na straty. Okazało się jednak, że to było przedwczesne — zauważa w rozmowie z naszym dziennikiem Pukszo.

KOMENTARZE POLITYKÓW

Vilija Blinkevičiūtė na konferencji prasowej oświadczyła, że wynik ją zadowala. „Zebrałiśmy ponad 17

proc. głosów. Wywalczyliśmy dwa miejsca. Tak, jak było w ubiegłych wyborach. Ten wynik, przy niskiej aktywności wyborczej nie mógł być inny” — podkreśliła polityk.

Z wyniku są zadowolone AWPL-ZChR oraz Partia Wolności. „AWPL-ZChR swoją uczciwą i pełną poświęcenia pracą udowodniła, że jednoczy absolutną większość Polaków, będąc ich reprezentacją na szczeblu europarlamentarnym, sejmowym i samorządowym. Skutecznie także broni praw wszystkich tradycyjnych mniejszości narodowych” — oświadczył w niedzielny wieczór Waldemar Tomaszewski.

„Wynik wyborów pokazuje, że Partia Wolności ma swego wyborcę, który przychodzi. Gdyby aktywność wyborcza była jeszcze większa, to wynik mógłby być jeszcze lepszy. To dodaje optymizmu przed wyborami sejmowymi” — skomentowała sytuację Aušrinė Armonaitė.

Zdaniem naszego rozmówcy wynik socjaldemokratów był ewidentnie nie taki, jakiego oczekiwała partia.

8.>>

— W przypadku Dainiusa Žalimasa też można mówić o pewnej niespodziance. Jest to jednak niespodzianka średniej rangi. Wielu spodziewało się lepszego wyniku socjaldemokratów oraz „chłopów”. Z pewnością te ugrupowania nie są zwycięzcami, chociaż nie chcą tego przyznać i starają się unikać tego tematu — podkreśla Puksztó.

CO CZEKA KRAJ JESIENIĄ?

Politolog podkreśla, że wyniku do Europarlamentu nie da się przełożyć na wynik wyborów sejmowych w październiku.

— Oczywiście te wyniki są pewnym sygnałem. Jednak to są absolutnie różne wybory. Są absolutnie różne ordynacje wyborcze. O ile w przypadku list partyjnych częściowo wynik może się odtworzyć, to okręgi jednomandatowe żyją całkowicie własnym życiem — zaznacza rozmówca.

Socjaldemokraci przez ostatnie miesiące byli liderami rankingów partyjnych. Zdaniem Andrzeja Puksztó ta siła polityczna nadal jest popularna w społeczeństwie.

— Warto odnotować, że ta partia nie posiada fanatycznych zwolenników, którzy pomimo zmęczenia wyborczego (dwie tury wyborów prezydenckich — przyp. red.) przychodzą do lokali wyborczych i w deszcz, i śnieg. Z pewnością mają teraz sporą łamigłówkę, jak mają się zachować w wyborach do

AWPL-ZChR jest zadowolona z wyników wyborów do PE. Mandat europosła, po raz kolejny, wywalczył Waldemar Tomaszewski Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Sejmu. Z jednej strony nadal są popularni, a z drugiej mamy bardzo niepopularny rząd Ingridy Šimonytė. Więc to będzie działało na zasadzie wahadła, że wyborca będzie głosował na wszystkich prócz obecnej ekipy rządzącej. Sądzę, że tym razem ta zasada również zadziała, aczkolwiek socjaldemokraci nie powinni spocząć na laurach. Muszą dać swemu wyborcy wyraźny sygnał, kto poprowadzi listę. Ugrupowanie ma problemy. Po pierwsze, to usunięcie z procesu wyborczego z powodu wyroku sądowego mera Janowa Mindaugasa Sinkevičiusa. Po drugie, liderka partii Vilija Blinkevičiūtė ciągle się waha i raczej wszystko wskazuje na

to, że nie poprowadzi listy partyjnej. Teraz partia jest bez głowy. Tułów powiedziałbym jest elegancki, ale głowy nie ma — tłumaczy swe stanowisko Puksztó. ■

Vilija Blinkevičiūtė na konferencji prasowej oświadczyła, że wynik ją zadowala. „Zebrałiśmy ponad 17 proc. głosów. Wywalczyliśmy dwa miejsca. Tak, jak było w ubiegłych wyborach. Ten wynik, przy niskiej aktywności wyborczej nie mógł być inny” — podkreśliła polityk.

Wyniki eurowyborów w Polsce i Europie

W Polsce frekwencja w wyborach do PE wyniosła 40,65 proc. Polska wybrała 53 posłów spośród 1019 kandydatów zarejestrowanych na 105 listach kandydatów przez 11 komitetów wyborczych. Najwięcej głosów (37,06 proc.) otrzymała Koalicja Obywatelska — 21 miejsc w PE. PiS (36,16 proc.) uzyskał 20 mandatów. Konfederacja (12,08 proc.) obejmie 6 mandatów, z kolei Trzecia Droga (6,91 proc.) i Lewica (6,30 proc.) uzyskają po 3 mandaty w PE.

Jeżeli chodzi o wyniki w skali europejskiej, przeliczając na par-

tie europejskie, to wg wstępnych danych Europejska Partia Ludowa (EPL) otrzyma 189 mandatów w PE (26 proc.), socjaldemokraci z S&D — 135 (19 proc.), liberałowie — 83 (11,5 proc.), konserwatyści — 72 (10 proc.), skrajna prawica — 58 (8 proc.), a Zieloni — 53 (7 proc.) — wynika ze wstępnych wyników wyborów podanych przez PE.

Parlament Europejski nowej kadencji rozpoczyna pracę szybko — już 11 czerwca. Jak zapowiedziała przewodnicząca europarlamentu, Roberta Metsola, będą

wtedy analizowane siły polityczne. Na pytanie o to, czy nie obawia się wzrostu skrajnej prawicy w PE, odpowiedziała, że europarlament nie działa w formule opozycja kontra rząd, tylko budowane są większości. Zapowiedziała, że centrowe partie pozostały na swoich miejscach i to one będą budowały główną siłę.

Inauguracyjna sesja plenarna Parlamentu Europejskiego 10. kadencji odbędzie się 16 lipca w Strasburgu. ■

Opr. A.K. na podst. PAP, BNS, inf. wł.

Meteorolog: „Trzeba zaakceptować, że lato na Litwie nie może być jak w Hiszpanii”

Honorata Adamowicz

— Ogólnie rzecz biorąc, tegoroczne lato ma być nieco cieplejsze i zbliżone do normy lub nieco bardziej wilgotne pod względem opadów. Prognozy te należy jednak traktować z przymrużeniem oka, ponieważ wszystko może się zdarzyć, a prognozy długoterminowe nie są aż tak dokładne. Powinniśmy się przyjrzeć, jaka temperatura panowała o tej porze roku w minionym czasie. Od wielu lat wszystkie lata były ciepłe, choć zdarzały się chłodniejsze okresy. Ale ogólnie rzecz biorąc, wszystkie trzy letnie miesiące w porównaniu z poprzednimi latami były ciepłe, a nawet bardzo ciepłe i przeważnie z opadami w normie — mówi Valaika.

Meteorolog ma nadzieję, że w tym roku będzie podobnie. Jak mówi, w sumie będzie to cieplejsze lato, choć nie zabraknie chłodniejszych dni.

JEST CORAZ CIEPLEJ

— Ludzie sobie inaczej wyobrażają ciepłe lato. Ale gdy zsumuje się dane i wykona obliczenia matematyczne, okaże się, że ostatnie lata były cieplejsze niż dawniej. Ludzie zapominają, że poprzednie lata były znacznie chłodniejsze, w przeszłości plus 30 st. było rzadkością i nawet nie co roku zdarzały się takie dni. Obecnie natomiast mamy wiele upalnych dni o tej porze roku. Po prostu jesteśmy już przyzwyczajeni do ciepłych lat. Gdyby jednak cofnąć się do lata, które było, powiedzmy, 40 lat temu, ludzie powiedzieliby, że to chyba epoka lodowcowa. W dawnych czasach letnie miesiące były znacznie chłodniejsze, a upały prawie nie istniały. Obecnie mamy również tropikalne noce, w których przez całą noc jest bardzo ciepło — podkreśla Valaika.

Czerwiec zaczął się od ciepłej pogody, a teraz stał się nieco chłodniej-

szy. Ale jeśli spojrzeć na dane, obecna pogoda jest tylko trochę chłodniejsza niż średnia. Z pewnością nie można powiedzieć, że jest teraz zimno, mówi meteorolog. Obecna pogoda jest zbliżona do normalnej. Taka powinna być pogoda na początku czerwca. Jak zauważa rozmówca, bieżący tydzień będzie chłodniejszy niż poprzedni. Będzie około 17–22 stopni.

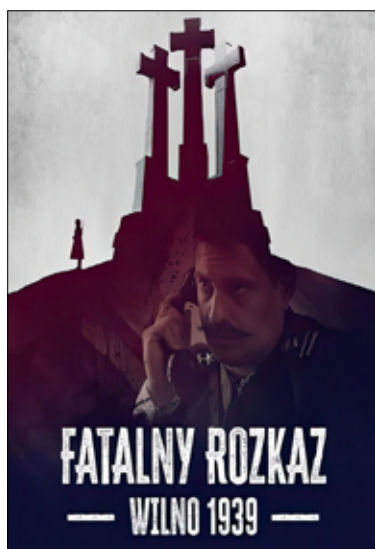
ZNIEKSZTAŁCONY OBRAZ

— 23–24 st. to mniej więcej normalna letnia temperatura, ale plus 30 to już nienormalna temperatura. Teraz obraz lata jest zniekształcony. Często moi przyjaciele pytają mnie, kiedy będzie normalne lato. Ja ich pytam, jakie według nich jest normalne lato? A oni wskazują, że ma być 30 st. Jednak takie upały nie są normalne dla Litwy, nie jesteśmy w tropikach i to nie jest typowa dla nas pogoda. Później powinniśmy znów spodziewać się cieplejszej pogody. To normalne, niezależnie od tego, czy jest lato, wiosna czy zima — na naszych terenach powinna być tzw. pogodowa kolejka górską. Miesz-

kamy na szerokości geograficznej, na której nie zawsze będzie plus 30. Nie mieszkamy na południu Morza Śródziemnego, gdzie Słońce grzeje przez pół roku. Tutaj tak nie będzie, nie mieszkamy na takiej szerokości geograficznej. Musimy to zaakceptować, jednak wielu by chciało, żeby lato na Litwie było jak w Hiszpanii — podkreśla Gytis Valaika.

Jak zauważa, na Litwie zdarzają się bardzo gorące dni, ale nadal jesteśmy krajem północnym, więc musimy mieć też chłodniejsze dni. Największe szanse na upalne dni na Litwie to druga połowa lipca i pierwsza połowa sierpnia. Szczyt upałów przypada na koniec lipca. Nasz rozmówca przyznaje, że zawsze bierze urlop w drugiej połowie lipca i pierwszej połowie sierpnia.

— Ale nie zawsze to się sprawdza. Szczyt upałów może mieć miejsce również w innych miesiącach. W zeszłym roku cały wrzesień był jak lato. Żaden meteorolog nie powie dokładnie, jakie będzie to lato i kiedy nastąpi szczyt upałów — reasumuje Gytis Valaika. ■

FUNDACJA
JOACHIMA LELEWELA

zaprasza na wileńską premierę filmu

FATALNY ROZKAZ.
WILNO 1939

Dom Kultury Polskiej,
Wilno ul. Naugarduko 76
13 czerwca 18:00

Przed projekcją – krótkie spotkanie z twórcami filmu.

Wakacje w domu: czym w tym roku wabi wczasowiczów Połąga?

Honorata Adamowicz

Pomimo narzekania i na drożyznę, i brak dobrej pogody — co zresztą jest tradycyjne dla litewskiego klimatu — mieszkańcy Litwy wciąż chętnie wybierają się nad Bałtyk.

Badanie pokazuje, że prawie połowa (49 proc.) mieszkańców Litwy planuje w tym roku spędzić wakacje w kraju. Wielu planuje udać się do najczęściej wybieranej przez lokalnych wczasowiczów Połągi. Co nowego tu można znaleźć i ile mogą kosztować wakacje w Połudzie opowiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Laura Taučiūtė, szefowa Stowarzyszenia Hoteli i Restauracji w Połudzie.

NOWE PRZESTRZENIE

— W tym roku wprowadzono wiele nowości dla wczasowiczów. Każdy hotel należący do naszego stowarzyszenia został w tym roku odnowiony, inwestując dodatkowo w jeszcze lepszą jakość pobytu urlopowiczów. Oznacza to, że większość hoteli odnowiła swoje pokoje, kilka hoteli otworzyło nowe centra spa, a jeśli w hotelach były już centra spa, zostały one wyposażone w nowe sauny, jeden z hoteli ma jedną z najnowszych łaźni solnych, jedyną na Litwie — mówi Laura Taučiūtė.

W tym roku w Połudzie otwarto nowe restauracje. Można już odwiedzić trzy nowe restauracje, które zostały otwarte przy ulicach Basanavičiaus i Vytauto oraz na skrzyżowaniu ul. Fabrycznej i Rynku. Dla gości otwarto również nowe przestrzenie. Jest to park jazdy ekstremalnej, który jest przeznaczony zarówno dla deskorolkarzy, jak i rowerzystów ze specjalnymi rowerami. Zmodernizowano też więcej ścieżek rowerowych. Zapowiada się wiele koncertów. Od początku lata sala koncertowa będzie otwarta codziennie.

Warto zaznaczyć, że ciekawe punkty do zwiedzania można znaleźć również poza Połągą. Na przykład

Godny uwagi jest park miniatur „Babilono sodaï” nieopodal Połągi. Można tu podziwiać miniaturowe kopie zabytków światowej architektury Fot. B.K.

godny uwagi jest działający od kilku lat park miniatur „Babilono sodaï” nieopodal Połągi. Można tu podziwiać miniaturowe kopie zabytków światowej architektury, osadzone w pięknych kompozycjach kwiatów, drzew i krzewów.

„WAKACJE NIE ZDROŻAŁY”

— W tym roku nic nie podrożało, ponieważ uważamy, że coraz więcej naszych obywateli wybiera wakacje za granicą i musimy być konkurencyjni. I w tym roku, chociaż VAT podwoił się, ponieważ wynosił 9 proc. na żywność, a teraz wynosi 21 proc., więc handlowcy wzięli na siebie większe ryzyko i większe koszty. Oznacza to, że ceny żywności i zakwaterowania są identyczne jak w zeszłym roku — zaznacza Taučiūtė.

BRAK ZAGRANICZNYCH GOŚCI

Najtrudniejszym pytaniem dla szefowej Stowarzyszenia Hoteli i Restauracji w Połudzie jest to, z jakich krajów w tym roku spodziewają się goście. Dlaczego?

— Ponieważ sytuacja geopolityczna nie zmieniła się. Litwa nadal jest krajem zagrożonym z powodu wojny

w Ukrainie. Tak więc w tym roku liczba gości z zagranicy tak naprawdę nie wzrośnie, niektórzy goście z zagranicy już teraz odwołali swoje przyjazdy z powodu sytuacji wojennej. Zaskakujące jest to, że w zeszłym roku mieliśmy Amerykanów na wakacjach, co bardzo nas cieszy. Tymczasem Polacy, Niemcy, Estończycy, Łotysze, Finowie, Szwedzi, Duńczycy i Anglicy są najczęstszymi gośćmi. W tym roku nie widzimy trendu związanego z napływem obcokrajowców — odpowiada Laura Taučiūtė.

— Jak co roku, Połąga ma mnóstwo ofert dostosowanych do potrzeb każdej rodziny. Rodziny o niskich dochodach mogą zatrzymać się w najtańszych hotelach wybierając najtańsze pokoje, wybór jest wielki. Rodziny o średnich dochodach mogą naprawdę dobrze wypocząć, wybierając hotele i kawiarnie na miarę swoich możliwości. Rodzinom o średnich dochodach oferujemy hotele 3- lub 4-gwiazdkowe. Dla osób z wyższymi dochodami mamy również ofertę hoteli 4- i 5-gwiazdkowych. Dla dwóch osób podróżujących w sezonie letnim noc w hotelu może kosztować od 50 do 250 euro — podkreśla nasza rozmówczyni. ■

Spotkanie polskiej delegacji państwowej z przedstawicielami polskich organizacji na Litwie

Przedstawiciele polskich organizacji społecznych na Litwie spotkali się w ubiegłym tygodniu z polską delegacją państwową. Tematem spotkania było finansowanie polskich organizacji przez państwo polskie.

Antoni Radczenko

„Bardzo wszystkim państwu serdecznie dziękuję, że jesteście gotowi poświęcić nam środy wieczór. To jest zawsze przyjemność przyjechać na Wileńszczyznę” — powitała przedstawicieli polskich organizacji na Litwie Henryka Mościcka-Dendys, podsekretarz stanu MSZ RP.

Spotkanie odbyło się 5 czerwca w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Polska delegacja z podsekretarzem stanu MSZ oraz sekretarzem stanu kancelarii prezydenta RP Andrzejem Derą gościła na Litwie w dniach 5–7 czerwca.

PREZENTACJA ROZBUDOWY DKP

Przed spotkaniem dyrektor placówki Artur Ludkowski opowiedział zebranym o rozbudowie DKP, które odbyło się w ubiegłym roku.

„Ta rozbudowa została wykonana dzięki finansowaniu państwa polskiego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Zrobiono to w sposób bardzo profesjonalny i szybki. I to w czasie, który był dla nas krytyczny. Była pandemia, później wybuchła wojna” — podkreślił Tomasz Różniak, przewodniczący Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

„Rozbudowa Domu Kultury Polskiej mogła się odbyć tylko na płaszczyźnie obopólnego zaufania i współpracy pomiędzy mniejszością polską zamieszkałą na Litwie, a władzami Rzeczypospolitej Polskiej” — dodał prezes wileńskiego oddziału ZPL Marek Kubiak.

SZCZEGÓLNA ROLA

Przewodniczący stowarzyszenia „Wspólnota Polska” zaznaczył, że polska placówka kulturowa w Wilnie odgrywa szczególną rolę w życiu litewskich Polaków.

13.>>

Delegacja z podsekretarzem stanu MSZ oraz sekretarzem stanu kancelarii prezydenta RP gościła na Litwie w dniach 5–7 czerwca

12.>>

„Nie byłoby tego miejsca, gdyby nie wiele osób, które zdecydowały o tym, że należy taki projekt rozpocząć. Tą osobą, z którą »Wspólnota Polska« jest szczególnie powiązana, jest prof. Andrzej Stelmachowski. Marszałek odrodzonego Senatu. Pierwszy prezes Stowarzyszenia »Wspólnota Polska«. To on zdecydował. Ten projekt był kontynuowany przez innych marszałków” — powiedział Tomasz Różniak.

INNA FORMA FINANSOWANIA

Henryka Mościcka-Dendys poinformowała przedstawicieli polskich organizacji, że wszystkie fundusze przeznaczone na pomoc Polonii i Polakom mieszkającym poza granicami kraju przechodzą z KPRM do MSZ.

„To znaczy, że wszystkie środki, które nie zostały jeszcze wydane i są przeznaczone na wsparcie działalności polskich organizacji zagranicą od 1 lipca znajdują się w MSZ i to my spróbujemy możliwie obiektywnie i jak najszybciej państwu rozdystrybuować” — zapewniła sekretarz stanu. Podkreśliła również, że jest spore spóźnienie w przekazaniu finansowania, ale ministerstwo będzie się starało, jak najszybciej to nadrobić. Obiecała zebrany, że konkurs na rok następny resort postara się rozpisnąć, jak najwcześniej. „Natomiast chcielibyśmy przedyskutować na forum parlamentu polskiego jakąś inną formę finansowania na rok 2026, które gwarantowałyby przekazywanie środków, przynajmniej na takie czynności mające charakter stały, wcześniej” — powiedziała Henryka Mościcka-Dendys.

Poruszyła też kwestię oświaty polskiej na Litwie. „To są kwestie niewdrożonych elementów polsko-litewskiego traktatu dwustronnego, który w tym roku świętuje 30-lecie. Byłam dzisiaj w dwóch szkołach w Połukniu i Starych Trokach, które są zagrożone likwidacją. Tak się wydaje z perspektywy Warszawy, że to byłby bardzo zły znak, gdyby strona litewska w 30-lecie traktatu zlikwidowała kolejne szkoły” — powiedziała sekretarz stanu MSZ.

„Chciałbym podziękować za wsparcie, jakie udzielało państwo polskie” — powiedział Rajmund Klonowski

ODTWORZYĆ DAWNĄ SŁAWĘ TEATRU NA POHULANCE

Przedstawiciele polskich organizacji opowiedzieli o swych problemach. W większości dotyczyły płynności finansowania. Kierownik Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie Edward Kiejzik poinformował, że ich teatr od roku ma status teatru zawodowego.

„Jesteśmy wdzięczni Polsce, jesteśmy wdzięczni Litwie, że uznano za potrzebne istnienie takiego teatru. Prośba, pytanie jest po prostu takie: bardzo prosimy o uwzględnienie tego, że Polacy z Wilna i Litwy potrzebują teatru zawodowego, a teatr jest rzeczą bardzo drogą. Prosimy o zwrócenie uwagi na naszą działalność. Na to, co było dokonane. Na nasze plany na przyszłość. Prosimy o wsparcie teatru w następnych latach działalności. Prosimy o wsparcie działalności administracyjnej, bo chcemy tworzyć scenę zawodową. Chcemy mieć etaty. Chcemy dążyć do tego, aby odtworzyć dawną sławę Teatru na Pohulance” — powiedział aktor i reżyser teatralny.

WDZIĘCZNOŚĆ ZA WSPARCIE

Prezes Stowarzyszenia Polskich Mediów na Wschodzie Rajmund Klonowski oświadczył, że w obliczu wojny w Ukrainie jest bardzo

ważne bezpieczeństwo narracyjne i bezpieczeństwo przestrzeni informacyjnej.

„Media mają to do siebie, że muszą mieć ciągłość instytucjonalną przez cały rok. Od 1 stycznia do 31 grudnia. Bez dni wolnych. Bez świąt. Z dużym ubolewaniem musimy zauważyć, że każdy sezon wyborczy w Polsce jest dla mediów polonijnych czasem dużego wstrząsu i niepewności. Niemniej też chciałbym podziękować za wsparcie, jakie udzielało państwo polskie. Dzięki temu wsparciu jesteśmy w stanie trwać” — zaznaczył Klonowski.

KWESTIA PODRĘCZNIKÓW

Tymczasem Krystyna Dzierżyńska, prezes Stowarzyszenia Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”, zwróciła uwagę na kwestię podręczników dla polskich szkół na Litwie.

„Z roku na rok mamy podobny problem. W roku bieżącym, z racji tego, że zostały zmienione ogólne programy nauczania, doszły nowe podręczniki. Podręczniki są wydawane w języku litewskim, natomiast do szkół polskich potrzebujemy podręczników w języku polskim, co wiąże się z dodatkowymi kosztami. Taki podręcznik jest droższy od litewskiego w granicach 30 proc.” — poinformowała przedstawicielka polskiego szkolnictwa. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Delegacja z Polski w redakcji „Kuriera Wileńskiego”

Apolinary Klonowski

W dniu 6 czerwca w Wilnie w redakcji „Kuriera Wileńskiego” gościła delegacja członków Rady Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego i przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Delegacji przewodniczyli minister Andrzej Dera, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, przewodniczący Rady Fundacji oraz Anna Sochańska, dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą przy MSZ Polski.

Gości przyjął prezes wydawnictwa Zygmunt Klonowski, redaktor naczelny „Kuriera Wileńskiego” Robert Mickiewicz. Wizytujący zapoznali się krótko z historią polskiego dziennika na Litwie oraz — z nie tylko samej gazety — ale przede wszystkim środowiska polskich dziennikarzy na Litwie.

Przede wszystkim jednak uwaga gości skupiła się na innowacyjności i interaktywności nowoczesnej redakcji. Wskazano innowacyjność jako ten element, który polską gazetę na Litwie ratował. To m.in. wprowadzenie fotografii cyfrowej nim zdecydowały się na to litewskie redakcje, to wprowadzenie druku cyfrowego. „Kurier Wileński” również uruchomił jeden z pierwszych portali na Litwie, nie tylko wśród mediów polskojęzycznych.

„»Kurier« zawsze dawał sobie radę, ponieważ był i jest innowacyjny. Wydawałoby się, że powinniśmy byli pierwsi się zamknąć, że utrzymają się na rynku medialnym tylko grube ryby. Ale właśnie wielka elastyczność i innowacyjność była dla nas ratunkiem. I tak naprawdę jedynym logicznym wyjściem. Dziś »Kurier« jest jedynym ogólnokrajowym dziennikiem na Litwie, w tym również wśród mediów litewskojęzycznych” — komentował wprowadzanie nowych rozwiązań w redakcji Zygmunt Klonowski.

Goście zapoznali się z procesem oraz skutkami transformacji cyfrowej, na tory której redakcja wkroczyła w roku 2020 i od tamtego czasu realizuje wcześniej na podstawie audytów wskazane strategie. Poznali nie tylko kulisy merytorycznej pracy redakcyjnej — operowanie słowem, informacją

■ Delegacja szczegółowo zapoznała się z pracą polskiego dziennika na Litwie

i praca ze źródłami — ale także te techniczne niuanse, jak algorytmy tekstu, programowanie dla opracowywania informacji, archiwizacja baz danych, indeksacja archiwów cyfrowych.

„Nasz największy skarb to zespół. Zespół, który ma doświadczenie, funkcjonuje właściwie w trójjęzycznym świecie, co jest wymagające, to są wysokie kompetencje” — zaznaczył Robert Mickiewicz.

Wizytujący redakcję podczas prezentowania technologii mieli przed sobą także owoc mariażu klasycznej żmudnej orki dziennikarskiej z nowymi sposobami pracy — wydrukowane egzemplarze „Kuriera Wileńskiego”. Delegaci otrzymali także wydania specjalne dziennika — m.in. te wydane na

70-lecie operacji „Ostra Brama” — oraz dokumenty przedstawiające szczegółowe plany redakcji na lata 2023-2024.

Miało miejsce także oprowadzenie po drukarni. Zobaczyć można było maszyny od cięcia papieru po maszyny składające. Ta ostatnia w ramach demonstracji złożyła ostale z dnia poprzedniego „pary” (czyli egzemplarze z czterema pasującymi do siebie stronami, które po złożeniu układają się wg odpowiedniej kolejności). W efekcie goście otrzymali świeże numery prosto z maszyny — choć z jeszcze nieokrojonymi przez gilotynę zbędnymi krawędziami. Spotkanie przebiegło w konstruktywnej i serdecznej atmosferze. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

■ Miało miejsce także oprowadzenie po drukarni

Wileńscy harcerze na obchodach 80. rocznicy bitwy o Monte Cassino

W dniach 16–20 maja 2024 r. jedynastoosobowa ekipa harcerzy i harcerek z Wilna miała zaszczyt wziąć udział w uroczystościach 80-lecia bitwy o Monte Cassino, jednej z najważniejszych i najbardziej symbolicznych bitew II wojny światowej.

Udział w tych uroczystościach był dla młodych harcerzy nie tylko hołdem oddanym bohaterom, ale również wyjątkową lekcją historii i patriotyzmu.

Harcerze z Wilna przygotowywali się do tego wyjazdu przez wiele miesięcy. W ramach przygotowań poznawali przebieg i znaczenie bitwy o Monte Cassino dla historii Polski i Europy. Dodatkowo uczyli się pieśni patriotycznych i musztry wojskowej. Podsumowaniem zdobytej wiedzy był test, na którym ekipa wileńska wykazała się bardzo dobrze.

16 maja harcerze wyruszyli z Wilna do Włoch. Podczas podróży mieli wyjątkową okazję zwiedzić Rzym i Watykan, co dodatkowo wzbogaciło ich doświadczenie. Zwiedzanie ta-

kich miejsc jak Koloseum, Bazylika św. Piotra czy Forum Romanum, pozwoliło młodym ludziom lepiej zrozumieć kontekst historyczny i kulturowy miasta.

Główne uroczystości odbyły się 18 maja na cmentarzu wojennym na Monte Cassino. Harcerze przebrani w mundury rekonstrukcyjne 2. Korpusu Polskiego uczestniczyli we Mszy Świętej i pełnili honorową wartę na grobach poległych żołnierzy. Był to moment pełen emocji i refleksji, który na długo pozostanie w ich pamięci. Mundury rekonstrukcyjne dodały uroczystości szczególnego znaczenia, podkreślając więź z historią i honorem żołnierzy, którzy walczyli w tej bitwie.

Podczas uroczystości harcerze mieli również okazję spotkać się z kombatantami bitwy o Monte Cassino. Szczególnie wzruszające były spotkania z tymi, którzy urodzili się w Wilnie. Kombatanci dzielili się swoimi wspomnieniami i historiami z tamtych trudnych czasów, co po-

zwoliło młodzieży lepiej zrozumieć poświęcenie i heroizm tamtych dni. Była to wyjątkowa okazja do bezpośredniego kontaktu z żywą historią.

Udział w uroczystościach 80-lecia bitwy o Monte Cassino miał ogromne znaczenie dla harcerzy z Wilna. Była to nie tylko lekcja historii, ale również okazja do wyrażenia szacunku i wdzięczności dla bohaterów, którzy oddali swoje życie za wolność. Spotkania z kombatantami i możliwość przebywania w tak wyjątkowym miejscu umocniły wartości patriotyczne i obywatelskie młodych ludzi.

Serdecznie dziękuję 5 Bydgoskiej Drużynie Harcerzy ZHR za możliwość wspólnego wyjazdu na uroczystość oraz naszej wspaniałej wileńskiej reprezentacji z ZDH „Trop” – Barbarze, Katarzynie, Emilii, Mirze, Mirosławowi, Rolandowi, Oliwerowi, Dominice, Antoniemu i Pawłowi.

Czuwaj!

Komendant wyjazdu
phm. Artur Kołoszewski HL

Podczas uroczystości harcerze mieli również okazję spotkać się z kombatantami bitwy o Monte Cassino. Była to wyjątkowa okazja do bezpośredniego kontaktu z żywą historią **Fot. arch. pryw. A.K.**

Matura będzie składana etapami

6 czerwca Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu przedstawiło kolejne propozycje dotyczące „usprawnienia” procedury składania egzaminów pośrednich, czyli systemu rozłożonych na dwa lata państwowych egzaminów maturalnych. Jak się zapewnia, celem zmian jest dobro ucznia i jakość systemu.

Przy podziale obciążenia egzaminu maturalnego będą nadal składać się z dwóch części: pierwsza część egzaminu odbędzie się w klasie III gimnazjum, druga w klasie IV gimnazjum. Wyjątek stanowić będzie egzamin dojrzałości z matematyki, który będzie składał się z trzech części.

Obie części odbędą się w centrach egzaminacyjnych nie w trakcie procesu edukacyjnego, ale w osobnej sesji.

„Mieliśmy wiele rozmów z dyrektorami szkół, nauczycielami, uczniami i ich rodzicami. Usłyszeliśmy aprobatę dla samej idei rozłożonego egzaminu, widzimy potrzebę poprawy jego realizacji, uczynienia go przyjaznym dla uczniów. W celu wypracowania szerokiego konsensusu co do koniecznych zmian powołaliśmy odrębną grupę konsultacyjną, w której wzięli udział przedstawiciele Litewskiego Stowarzyszenia Gimnazjów, Litewskiego Związku Uczniów, Litewskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Matematyki, stowarzyszeń nauczycieli języka litewskiego, stowarzyszeń nauczycieli przedmiotowców, Stowarzyszenia Samorządów Litwy oraz Krajowej Sieci Edukacyjnych Organizacji Pozarządowych. Zdecydowana większość proponowanych decyzji zapada za obopólną zgodą członków grupy” — powiedziała na konferencji prasowej Monika Navickienė, p.o. ministra oświaty, nauki i sportu.

Rozłożony na etapy egzamin w zamyśle pozwoli w klasach III–IV gimnazjum uczyć się bardziej konsekwentnie, rozłożyć obciążenie nauką, sprawdzić, jak radzą sobie uczniowie, gdzie jest jeszcze wiele do zrobienia. Ocena końcowa państwowego egzaminu maturalnego ucznia w tym przypadku nie

System państwowych matur będzie nadal doskonalony, zapowiada resort oświaty

będzie zależeć od sukcesu lub porażki jednego dnia.

W tym roku absolwenci zdają maturę tradycyjnie, natomiast tegoroczni jedenastoklasiści będą mogli otrzymać zaliczenie wyników egzaminów pośrednich lub będą mogli przystąpić do obu części egzaminu w przyszłym roku.

NIE SPRAWDZIAN POŚREDNI, ALE CZĘŚĆ I I II EGZAMINU

Jak powiedział wiceminister edukacji, nauki i sportu Ignas Gaižiūnas, sprawdziany pośrednie są w swej istocie identyczne z państwowym egzaminem maturalnym (lit. valstybinis brandos egzaminas, VBE), a ich wyniki są częścią państwowego egzaminu maturalnego.

„Spotkaliśmy się z dużą krytyką w związku z terminem »sprawdzianu pośredniego«, który nie odzwierciedlał prawdziwej wartości tej kontroli. Kontrole pośred-

nie, warunki ich przeprowadzania i organizacji muszą być tożsame z państwowym egzaminem maturalnym, dlatego też sprawdziany pośrednie i państwowy egzamin maturalny zostają przemianowane odpowiednio na część I państwowego egzaminu maturalnego i część II państwowego egzaminu maturalnego (VBE)” — przedstawił wiceminister.

Część I VBE organizowana będzie na zakończenie roku szkolnego klasy III gimnazjum — w czerwcu. W tym roku sprawdziany odbywały się w trakcie procesu edukacyjnego, co powodowało wiele niedogodności dla społeczności szkolnych, a dla jedenastoklasiistów — dodatkowy stres, bo tego samego dnia musieli uczestniczyć w zajęciach. Część I VBE z literatury i języka litewskiego również zostanie zorganizowana w czerwcu, a nie w czasie świąt wielkanocnych, jak to miało miejsce w tym roku.

16.>>

EGZAMIN – W CENTRACH EGZAMINACYJNYCH

Część I VBE zostanie zorganizowana w centrach egzaminacyjnych – tak jak obecnie organizowane są państwowe egzaminy maturalne. Pozwoli to zapewnić uczciwość akademicką.

W dniu składania części I VBE uczniowie nie będą musieli chodzić na zajęcia, przygotowywać pracy domowej.

W tym samym roku zostanie zorganizowana ponowna sesja dla tych, którzy z ważnych powodów nie mogli składać części I VBE razem ze wszystkimi.

O tym, z jakich przedmiotów będzie zdawać egzaminy, zdecyduje sam uczeń w klasie III gimnazjum. Decyzja będzie musiała zapaść do 25 listopada.

STRUKTURA EGZAMINU

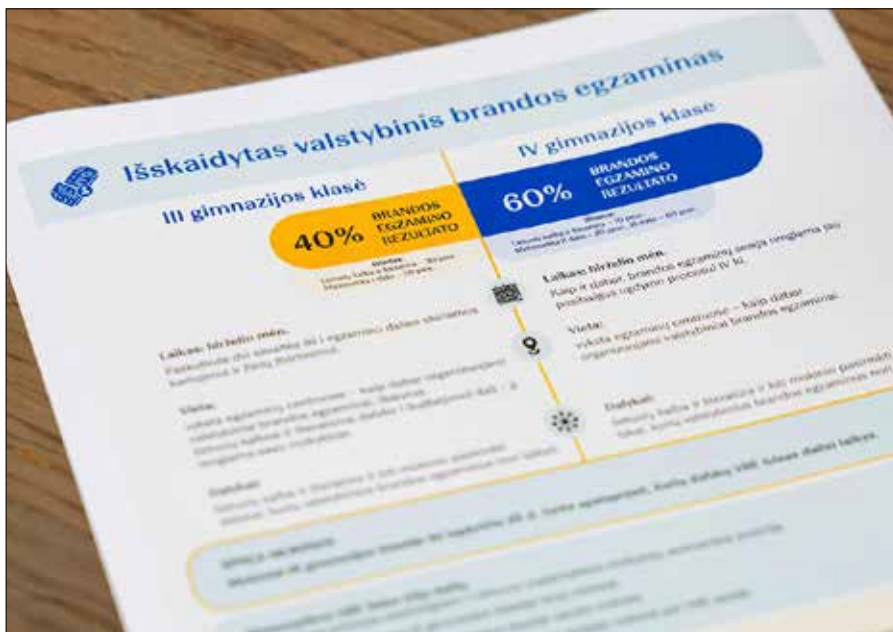
W większości przedmiotów struktura państwowych egzaminów jest taka sama: część I VBE to 40 proc. egzaminu, część II to 60 proc. Wyjątek stanowić będzie państwowy egzamin z literatury i języka litewskiego: część I VBE z litewskiego będzie stanowić 30 proc., druga część – 70 proc. oceny końcowej. VBE z literatury i języka litewskiego będzie składał się z dwóch części, tzn. zrezygnuje się z przewidywanego wcześniej drugiego egzaminu pośredniego. Decyzja taka została podjęta z uwzględnieniem propozycji lituanistów.

WYJĄTKI – NA EGZAMINIE Z MATEMATYKI

Do tej pory przewidziano dwa egzaminy pośrednie z matematyki oraz państwowy egzamin maturalny.

Z uwagi na pisemne stanowisko Litewskiego Stowarzyszenia Matematyków, resort oświaty proponuje rozwiązanie, zgodnie z którym egzamin z matematyki nadal będzie składał się z trzech części.

Część I państwowego egzaminu z matematyki zostanie zorga-

Rozłożony na etapy egzamin w zamyśle pozwoli w klasach III–IV gimnazjum uczyć się bardziej konsekwentnie, rozłożyć obciążenie nauką

nizowana w klasie III gimnazjum w marcu, część II VBE – w klasie IV G w styczniu, część III VBE – w klasie IV G w czerwcu podczas sesji VBE. Planuje się, że uczniowie będą mogli nie uczestniczyć w zajęciach dzień przed egzaminem i w tym samym dniu, w którym odbędzie się część VBE.

WYBRAĆ LEPSZĄ OCENĘ

Tegoroczni jedenastoklasiści będą mogli ponownie złożyć egzaminy pośrednie i wybrać lepszą ocenę.

Zgodnie z wcześniejszymi planami, obecni uczniowie klasy III G będą mieli możliwość ponownego zaliczenia części I VBE w przyszłym roku, pod koniec czerwca 2025 r. podczas ponownej sesji VBE. Sesja ta odbędzie się również w 2025 r. dla tych, którzy z uzasadnionych powodów nie mogli odbyć części I VBE podczas sesji głównej. Dzisiejsi jedenastoklasiści będą mieli czas do 25 listopada, aby zdecydować, jakie przedmioty chcą złożyć ponownie podczas pierwszej części VBE.

Nie będzie możliwości ponownego zdania egzaminu pośredniego (część przemówienia) z literatury i języka litewskiego.

Obecni uczniowie klasy III G w przyszłym roku, w klasie

IV gimnazjum, nie przystąpią do części II VBE z matematyki i przystąpią jedynie do końcowej części egzaminu, która będzie warta 80 proc. oceny końcowej z egzaminu. Obecni uczniowie klasy III gimnazjum będą mogli również powtórzyć część I egzaminu z matematyki wraz z gimnazjalistami klasy III w przyszłym roku szkolnym.

Dzisiejsi uczniowie klasy 10 będą mogli ponownie zdawać część I VBE (część I i II z matematyki), z wyjątkiem literatury i języka litewskiego.

System państwowych matur będzie nadal doskonały, zapowiada resort oświaty.

Jak podkreślił wiceminister I. Gaižiūnas, bardzo ważnym elementem udanej organizacji matury państwowej są procedury przygotowania zadań. Pod koniec czerwca ministerstwo planuje przedstawić zaktualizowany model przygotowania zadań egzaminacyjnych.

Przedstawione propozycje zostaną przedłożone do publicznego uzgodnienia w systemie aktów prawnych. Społeczność będzie mogła zgłaszać uwagi do 28 czerwca.

Opr. Anna Pieszko
na podst. smsm.lrv.lt
Fot. Žygmantas Gedvila, ELTA

Michał Kazimierz Pac – wyzwoliciel Wilna

Justyna Giedrojć

Nazwisko przedstawiciela wpływowego rodu magnackiego kojarzone jest przede wszystkim z kościołem św. św. Piotra i Pawła na wileńskim Antokolu.

— Pac pomimo tego, że był fundatorem świątyni antokolskiej, słynął jako dowódca wojskowy. Stoczył kilka zwycięskich bitew z Moskwą i oswoił Wilno od wojsk cara. Już w 1663 r. mówiono, że ma więcej zwycięstw niż lat — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” historyk Paweł Giedrojć.

OKUPACJA MOSKIEWSKA

Żeby uświadomić sobie ogrom zasług Paca jako wyzwoliciela Wilna, trzeba pamiętać, że inwazja moskiewska trwała sześć lat (1655–1661), a miasto nie знаło wroga od czasów najazdów krzyżackich. Po klęsce Janusza Radziwiłła pod Oszmianą w lipcu 1655 r. droga na Wilno dla wojsk moskiewskich stanęła otworem.

„Stolica Litwy, która od 1394 r. nie oglądała wrażeń zastępów, 8 sierpnia 1655 r. padła ofiarą najazdu moskiewskiego. Sześćioletnia okupacja moskiewska straszliwie zrujnowała Wilno, które ogromnie się wyludniło i na długie dziesiątki lat straciło dawną świetność. Kwitnące dotąd Wilno stało się ofiarą niebywałej grabieży, po tym jak car triumfalnie wjechał do miasta i ogłosił się wielkim księciem litewskim” — pisał Jerzy Ochmański, historyk, badacz dziejów WKL. Ludność ucierpiała nie tylko z powodu wojny, ale też klęsk żywiołowych. Głód i morowe powietrze nawiedziły Wilno w latach 1655, 1657, 1658, 1660, 1668.

W tym okresie na Litwie i Białorusi działy się straszne rzeczy. Współczesny pamiętnikarz Jan Cedrowski pisał: „Głód straszny nastąpił, który trwał aż do zimy 1657 r., tak, że koty, psy, zdechliny wszelakie ludzie jadałi. A na ostatek rznąli ludzi i ciała ludzkie jedli i umarłym trupom ludzkim wyleżeć się w grobie nie dali”.

W tym roku przypada 400. rocznica urodzin Michała Kazimierza Paca, hetmana wielkiego litewskiego, wojewody wileńskiego.

Okupowane przez Moskali Wilno płonęło siedemnaście dni zamieniając się w kupę gruzów i popiołów. W dziejach miasta jest to jeden z najtragiczniejszych okresów. Bezwzględnie uległy zniszczeniu zamki królewskie, pałace magnackie, kościoły. Na szczęście zdążono wywieźć archiwa i relikwie św. Kazimierza.

WYZWOLICIEL WILNA

„O niezależność Wielkiego Księstwa Litewskiego dzielnie walczyli Radziwiłłowie, Gasztołdowie, Sapiehowie, Chodkiewiczowie, Pacowie. Przedstawiciel tych ostatnich wielki hetman litewski Michał Kazimierz Pac uważany jest za jednego z największych bohaterów ówczesnych wydarzeń, bowiem on właśnie przyniósł Wilno i jego mieszkańcom upragniony pokój, wydzierając je z rąk Moskali. Zdobywszy zamek górny Pac kazał ściąg publicznie słynącego okrucieństwami dowódcę załogi moskiewskiej kniazia Daniłę Myszedniego” — pisze w książce „Kościół św. św. Piotra i Pawła w Wilnie” dr Liliana Narkowicz.

Michał Kazimierz Pac (1624-1682) (rycina Aleksandra Tarasowicza, 1686) **Graf. domena publiczna**

Pac stoczył kilka zwycięskich bitew z Moskwą, oswoił Wilno od oddziałów cara Aleksego I Michajłowicza.

— Już w 1663 r. o Pacu mówiono, że ma więcej zwycięstw niż lat.

19.>>

Wystrój wnętrza, na które składa się blisko 2 tys. stiukowych rzeźb, jest zjawiskiem niepowtarzalnym na skalę całej Europy **Fot. Marian Paluszkiwicz**

18.>>

W 1669 r. został wojewodą wileńskim i ze swym krewnym, kanclerzem litewskim Krzysztofem Zygmuntem Pacem, m.in. fundatorem klasztoru w Pożajściu, zaczął faktycznie rządzić krajem. W 1673 r. wraz z Janem Sobieskim pokonał Turków i Tatarów pod Chocimiem w Ukrainie — opowiada rozmówca.

Zwycięstwo to przyniosło Sobieskiemu koronę królewską, jednak Pac występując w obronie samodzielności Litwy, nie chciał uznać zwierzchnictwa Sobieskiego. Sprzeciwiał się mianowaniu Sobieskiego i sam był wymieniany na tron Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Nie założył rodziny i nie miał potomków. Słynął z pobożności. Zmarł w Wace pod Wilnem.

POZOSTAWIŁ WIDOCZNY ŚLAD

— Na mapie Wilna pozostawił bardziej widoczny ślad niż inni ówcześni magnaci. Wzniósł w pobliżu ratusza stojący do dziś pałac przy ulicy Wielkiej 7 (obecnie mieści się tu pięciogwiazdkowy hotel Pacai), w którym zatrzymywali się przybywający do Wilna monarchowie, poczynając od przeciwnika Paca Jana Sobieskiego a kończąc na Napoleonie I. Jest jednak bardziej znaczący ślad obecności Paca w historii miasta. W 1664 r. nabył on Antokol, gdzie ufundował kościół św. św. Piotra i Pawła, chcąc w ten sposób uczcić oswobodzenie Wilna od wojsk moskiewskich oraz własne ocalenie od rąk zbuntowanych żołnierzy. Świątynia ta jest najwspanialszym zabytkiem architektury barokowej nie tylko w Wilnie, ale i w całej północno-wschodniej Europie — wyjaśnia historyk.

„TU LEŻY GRZESZNIK”

Budowę kościoła rozpoczęto w 1668 r., dekoracje rzeźbiarskie ukończono dopiero w 1704 r. — w 22 lata po śmierci Paca. Michał Kazimierz kazał się pochować u progu kościoła i wyryć na swoim nagrobku napis po łacinie: *Hic iacet peccator* (Tu leży grzesznik). Widocznie Pac był rzeczywiście wielkim grzesznikiem, bo po pewnym czasie płytę strzaskał piorun. Dlatego została ona umieszczona na ścianie po prawej stronie przed wejściem do świątyni. O fun-

datorze kościoła przypomina duży napis na fasadzie: *Regina Pacis fundanos in pace*. Jest to barokowy koncept, zdanie może być rozumiane dwojako: „Królowo pokoju, umacniaj nas w pokoju” i „Królowo Paca, umacniaj nas w pokoju”. Nad wejściem znajduje się herb Paców Gozdawa.

NAJSEYNNIEJSZY ZABYTEK WILEŃSKIEGO BAROKU

Za czasów pogańskich w miejscu kościoła św. św. Piotra i Pawła znajdowała się świątynia pogańskiej bogini Mildy. Od czasów chrztu Litwy stał tu drewniany kościół zniszczony podczas wspomnianej wyżej wojny z Moskwą. Budowę ufundowanej przez Michała Kazimierza Paca świątyni

rozpoczęto w 1668 r. według projektu architekta Jana Zaora. Najpierw pracami kierował sam Zaor, później zaś Giovanni Battista Frediani. Pac zmarł w 1682 r. nie doczekawszy się końca. W 1704 r. wykonano stiukowe dekoracje — dzieło włoskich mistrzów. Wystrój wnętrza, na które składa się blisko 2 tys. stiukowych rzeźb jest zjawiskiem niepowtarzalnym na skalę całej Europy. Ołtarz zdobi obraz Franciszka Smuglewicza „Pożegnanie św. Piotra z Pawłem” (1804). Pac ofiarował kościołowi dwa wielkie tureckie bębny miedziane. Tzw. kotły zdobył w zwycięskiej bitwie pod Chocimiem. Są wyeksponowane w kaplicy świętych Królowych.

Obok kościoła biegnie ulica nosząca imię Michała Kazimierza Paca. ■

Budowę ufundowanej przez Michała Kazimierza Paca świątyni rozpoczęto w 1668 r. Fot. Marian Paluszkiewicz

Cenne porady: jak tanio jeździć

Aleksander Borowik

Ludzie teraz wydają więcej pieniędzy na gaz, czynsz czy żywność, ale gdy ceny ropy nagle osiągają niespotykany dotychczas poziom, wówczas przypominają sobie o cenach paliwa.

Ekspert samochodowi z BRC Lietuva dzielą się prostymi rozwiązaniami, które pomogą obniżyć paliwożerność naszych kochanych, mechanicznych rumaków.

JEDŹ RÓWNOMIERNIE

Zużycie paliwa wzrasta przy agresywnej jeździe, mocnym przyspieszaniu i gwałtownym hamowaniu. Badania wykazują, że taki styl jazdy może zwiększyć zużycie paliwa nawet o 40 proc.!

Aby rozwiązać ten problem, ważne jest, aby unikać nagłego zwiększania prędkości, a bardziej używać biegów do hamowania.

Agresywna jazda skraca podróż jedynie o minutę lub dwie, ale nie rekompensuje większego zużycia paliwa. Ponadto wolniejsza jazda chroni od nadmiernego, a niepotrzebnego zużycia silnika, opon i zawieszenia.

„KLIMA” – ZUMIAREM

Systemy klimatyzacji w nowoczesnych samochodach często włączają klimatyzację nawet wtedy, gdy nie jest ona konieczna.

Klimatyzacja — oczywiście, przyda się w upalne letnie dni lub deszczowe jesienne, ponieważ zarówno chłodzi, jak i osusza powietrze. Aby jednak oszczędzać paliwo, bardzo ważne jest, aby „klimę” stosować z umiarem.

REGULARNIE SPRAWDZAJ CIŚNIENIE W OPONACH

Niskie ciśnienie w oponach zwiększa opór toczenia, powodując, że silnik zużywa więcej paliwa do utrzymania prędkości.

Z tego powodu warto regularnie (przynajmniej raz w miesiącu) sprawdzać ciśnienie w oponach. Według ba-

dań spadek ciśnienia w oponach o 1 proc. zwiększa zużycie paliwa o 0,3 proc.

Ekspert z BRC ostrzegają jednak: opon nie należy zbyt mocno napompowywać, gdyż wyższe ciśnienie może prowadzić do nierównomiernego i zbyt szybkiego zużycia.

USUŃ NIEPOTRZEBNE KILOGRAMY

Zużycie paliwa wzrasta wraz ze wzrostem masy pojazdu, ponieważ do napędzania cięższego pojazdu wymagana jest większa moc.

Inżynierowie samochodowi rezygnują więc np. z kół zapasowych i wybierają aluminium lub nawet plastik zamiast stali, aby utrzymać jak najniższą masę samochodu. Porządkowanie wnętrza i bagażnika oraz usunięcie ciężkich przedmiotów sprawi, że samochód będzie bardziej ekonomiczny, zwinniejszy i bardziej przestronny.

UNIKAJ KORKÓW

Aby zużywać mniej paliwa, należy przyzwyczaić się do maksymalnego omijania zatorów drogowych. Ciągłe hamowanie i ponowne zwiększanie prędkości powoduje dodatkowe obciążenie silnika, zawieszenia i skrzyni biegów.

Wielu kierowców wie, że jednym z głównych powodów, dla których jaz-

da po mieście uznawana jest za najbardziej nieekonomiczną, są korki. Często wygodniej jest wybrać dłuższą trasę, na której ruch jest mniej intensywny.

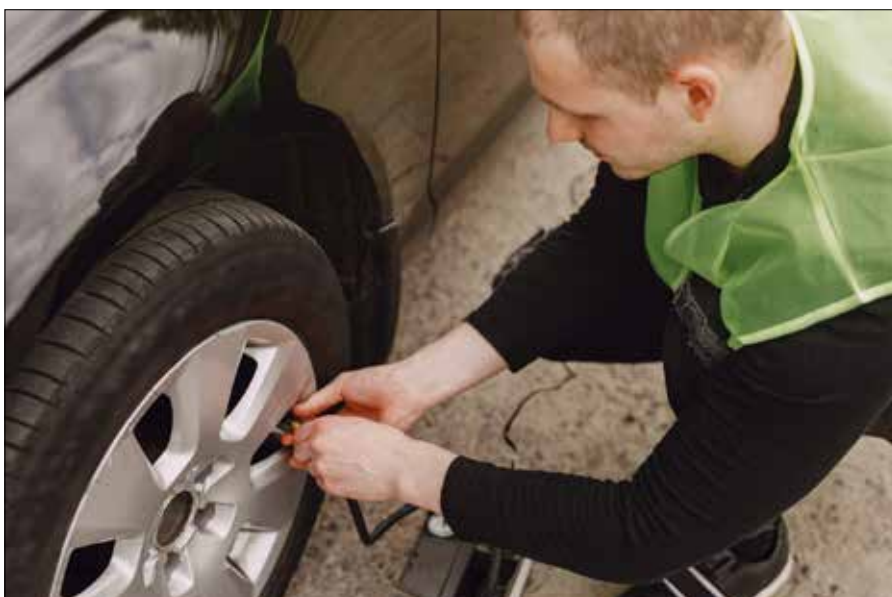
PLANUJ PODRÓŻE

Innym powodem najwyższego zużycia paliwa przez kierowców podróżujących na krótkich trasach jest to, że silniki zużywają znacznie więcej paliwa przed rozgrzaniem. Silnik musi się rozgrzać tak samo jak ludzkie ciało przed wysiłkiem fizycznym. Nadmierne obciążenie bez rozgrzania może spowodować uszkodzenie silnika.

Ponadto korzystanie z tempomatu podczas jazdy po autostradzie pozwala uniknąć nadmiernego przyspieszania i zwalniania, co prowadzi do bardziej efektywnego wykorzystania paliwa.

WYBIERZ OSZCZĘDNE AUTO

Jeżeli kieszeń pozwala, to ekonomiczną jazdę gwarantuje zakup nowoczesnego samochodu, który zużywa mniej paliwa. Ciężkie SUV-y i mocne sedany nigdy nie będą tak oszczędne jak małe samochody rodzinne. Ale jeżeli w najbliższej przyszłości nie zamierzasz zmieniać samochodu, to wówczas nie zapomnij o codziennej konserwacji samochodu. ■

■ Warto regularnie sprawdzać ciśnienie w oponach Fot. Freepik.com

Dlaczego warto wybrać „elektryka”

Dlaczego samochody elektryczne cieszą się tak dużą popularnością? Odpowiedź jest banalnie prosta — kierowców zachęcają niskie koszty ich eksploatacji. Nowych. Ale już zakup samochodu używanego jest trudnym zadaniem.

Aleksander Borowik

Technologia szybko idzie do przodu, infrastruktura stacji ładowania jest stale udoskonalana, więc już niedługo jazda pojazdem wykorzystującym zieloną energię stanie się bardzo powszechna.

CENY MOGĄ BYĆ RÓŻNE

Jak mówi dla „Kuriera Wileńskiego” Zbigniew Podskorbis, dyrektor działu sprzedaży samochodów osobowych BRC Lietuva, podstawowym hamulcem przed zakupem elektrycznego samochodu jest cena i kilometry do jednorazowego przejechania.

— Sprzedaż rośnie, ale bardzo opornie. Zresztą jak i w całej Europie. Ale niedawno sprzedaliśmy nowe BMW X50. Moc, zasięg, przestrzeń — bajka! Ale i cena imponująca — 160 tys. euro... — przyznaje nasz rozmówca.

Ale można wybrać i ambitnego Nissana Leaf'a. To jeden z najpopularniejszych elektryków z dużym bagażnikiem i szybkim ładowaniem. Mało używany kosztuje około 12 tys. euro.

— Powodów uzasadniających zakup tańszego pojazdu elektrycznego z drugiej ręki jest kilka. Jednym z nich są na pewno koszty eksploatacji tych samochodów. Elektryki są bardziej ekonomiczne, ponieważ energia elektryczna jest tańsza niż cena paliw — benzyny czy oleju napędowego. W związku z mniejszą liczbą ruchomych części niż w samochodach z napędem spalinowym auta elektryczne są mniej awaryjne — mówi Zbigniew Podskorbis, który wskazuje na dodatkowe przywileje posiadania pojazdu z napędem elektrycznym.

DARMOWE PARKOWANIE I „BEZKARNE” BUS-PASY

— Jest to możliwość darmowego parkowania i... „bezkarne” korzy-

Właściciele aut elektrycznych do niedawna obawiali się o częste ładowanie. Jednak teraz na Litwie stacje ładowania są nie tylko coraz częściej spotykane **Fot. Freepik.com**

stanie z autobusowych pasów! — śmieje się Zbigniew Podskorbis.

O tym atucie posiadania pojazdu elektrycznego warto m. in. pamiętać, jeśli chcemy skrócić czas spędzany w zatorach drogowych.

Właściciele aut elektrycznych do niedawna obawiali się o częste ładowanie. Jednak teraz na Litwie stacje ładowania są nie tylko coraz częściej spotykane — budowane są coraz to nowe. A tym, którzy jeżdżą niedaleko — zasięg do 100 km może wystarczyć do codziennego użytku.

CO WARTO WIEDZIEĆ PRZED ZAKUPEM

Kupując samochód elektryczny na rynku wtórnym warto zastanowić się nad kilkoma kwestiami. Elektryki nie są pozbawione wad, dlatego warto przeanalizować ich zakup. Samochody elektryczne są droższe niż ich rocznikowe odpowiedniki, które mają spalinowy silnik.

— Baterie są istotnym punktem zakupu. Kupując używane modele trzeba pamiętać, że zasięg elektryka spada co roku o ok. 2 proc. — mówi ekspert z BRC. ■

Najczęściej wybierane „elektryki”

Tesla Model 3 — jest to ekskluzywny samochód elektryczny. Jednak cena idzie w parze z bezpieczeństwem oraz przyspieszeniem. W 3,4 s osiąga 100 km/h. Koszt — ok. 41 tys. euro.

Nissan Leaf — jeden z najpopularniejszych elektryków z dużym bagażnikiem i szybkim ładowaniem. Używany kosztuje około 12,5 tys. euro.

Peugeot iOn — mniejsze auto z małym bagażnikiem. Zasięg 150 km. Używany kosztuje około 5,5 tys. euro.

„Flis” Stanisława Moniuszki w szczecińskiej Akademii Sztuki

Uczelnia artystyczna w Polsce, która jako jedyna łączy sztuki wizualne i muzyczne, wystawiła niedawno międzywydziałowy spektakl „Flis” Stanisława Moniuszki, który zyskał głośne owacje szczecińskich widzów. O tym, jak proces wyglądał za kulisami, opowiadają nam twórcy tego wyjątkowego wydarzenia.

Leszek Wątróbski

— W zeszłym roku wystawiliśmy „Czarodziejski flet” Wolfganga Amadeusza Mozarta. W tym roku jest to „Flis” Stanisława Moniuszki, także opera. Jej prapremiera, z librettem Stanisława Bogusławskiego, miała miejsce 24 września 1858 roku w Warszawie — opowiada pani dziekan Wydziału Wokalnego szczecińskiej Akademii Sztuki, dr hab. Ewa Filipowicz-Kosińska, prof. AS.

WYZWANIE DLA STUDENTÓW

— Chcieliśmy, aby nasi studenci, w tym scenicznym przedstawieniu, mogli w sposób praktyczny pozyskiwać umiejętności do pracy na zawodowej scenie. Dodatkowym wyzwaniem dla studentów było zmierzenie się z językiem polskim, który niestety nie jest prosty i łatwy do śpiewania — zauważa prof. Ewa Filipowicz-Kosińska.

Spektakl „Flis” był zwieńczeniem pracy na przedmiotach: zespoły operowe, opracowanie reżyserskie partii operowych oraz muzyczne opracowanie partii operowych. Nad tego rocznym spektaklem praca trwała od października ubiegłego roku, zaangażowanych w jego przygotowanie było 110 studentów oraz 30 pedagogów z sześciu wydziałów Akademii.

Jak przyznaje rozmówczyni, praca z tak ogromną liczbą osób była wielkim wyzwaniem, ale również wielką radością i zaszczytem.

OGROMNE EMOCJE

— To co początkowo wydawało się niemożliwe — urzeczywistniło się! Jesteśmy po próbie generalnej, a ja jestem ciągle pod wielkim wrażeniem

■ Dr hab. Ewa Filipowicz-Kosińska

i wciąż w ogromnych emocjach. Bardzo przeżywałam razem ze studentami ich wykonanie, tekst muzyczny opery, każde słowo, jego przekaz, ruch sceniczny a także choreografię. Wyzwania, jakie stawia przed młodymi wykonawcami opera, nie są proste. Muszą połączyć ze sobą kilka zadań, a mianowicie muszą śpiewać, wcielić się w graną postać, interpretować słowo, partnerować, ograć kostium, rekwizyt, mieć kontakt z dyrygentem. Nasza młodzież stanęła naprawdę na wysokości zadania — mówi prof. Ewa Filipowicz-Kosińska.

Reżyserem spektaklu był Tadeusz Kubicz, znający specyfikę akademickiej pracy oraz możliwości techniczne.

— W zeszłym roku studenci byli zafascynowani jego pracą, dlatego postanowiłam zaprosić go także

i w tym roku. Za stronę muzyczną spektaklu odpowiadał kierownik muzyczny Bartosz Olejnik, będący jednocześnie dyrygentem tego wydarzenia. Pracował on z solistami już od początku roku akademickiego. W przygotowaniu solistów, szczególnie pierwszoplanowych, pomagali także pedagodzy śpiewu solowego — mówi pani profesor.

POŁĄCZENIE DWÓCH DYSCYPLIN

Jak dodaje, już bardziej intensywne próby zaczęły się trzy tygodnie przed wydarzeniem, najpierw ustawianie reżyserii z solistami, a później dołączył do solistów chór studentów z Wydziału Edukacji Muzycznej oraz specjalnie zebrana na to wydarzenie Orkiestra Projekt z Wydziału Instrumentalnego.

— W ten sposób ponownie zrobiliśmy spektakl międzywydziałowy — połączyliśmy sztuki muzyczne. Największym jednak atutem naszej uczelni jest interdyscyplinarność. Dlatego moim głównym celem w tym projekcie było połączenie dwóch dyscyplin wizualnych oraz muzycznych. Jako pomysłodawca oraz producent tego spektaklu zaprosiłam do współpracy wspaniałych pedagogów, którzy bez namysłu przystąpili do tego zadania. Studentka z Wydziału Grafiki opracowała projekt graficzny spektaklu, Wydział Architektury Wnętrz i Scenografii przygotował wyświetlane podczas spektaklu projekcje wizualne i wreszcie studenci z koła naukowego Wydziału Wzornictwa, zrobili piękne kostiumy dla solistów i chóru oraz elementy scenografii.

22.>>

Muszę podkreślić, że partnerzy projektu ze sztuk wizualnych podjęli się współpracy z Wydziałem Wokalnym poza tokiem studiów, robili to dodatkowo, za co jestem im bardzo wdzięczna — podkreśla prof. Ewa Filipowicz-Kosińska.

700 WIDZÓW I OWACJE

W postaci występujące w operze wcielili się studenci kierunku wokalistyki studiów licencjackich, a także magisterskich, wśród nich trzech studentów z Ukrainy. Zespół solistyczny liczy siedem osób na scenie.

Spektakl „Flis” został owacyjnie nagrodzony oklaskami przez publiczność — tak było na próbie generalnej w dniu 29 maja oraz na sześciu spektaklach w dniach: 30, 31 maja oraz 1 i 2 czerwca br. Spektakl obejrzało prawie 700 osób.

— Interdyscyplinarne wydarzenie „Flis” Stanisława Moniuszki to doskonały przykład tego, jak wspólna praca i zaangażowanie mogą prowadzić do powstania wyjątkowych projektów artystycznych. Ogromnie dziękuję za zaangażowanie, kreatywność, pasję i oddanie, jakie wszyscy wkładają w realizację tego projektu. Jestem przekonana, że dzięki wspólnemu wysiłkowi stworzymy wydarzenie, które łączy różne dziedziny sztuki, wzbogaci nasze kulturalne dziedzictwo, ale przede wszystkim pozostawi trwałe ślady w naszej społeczności — powiedziała JM Rektor Akademii Sztuki w Szczecinie, dr hab. Mirosława Jarmołowicz, prof. AS., która objęła honorowy patronat nad tym wydarzeniem.

JEDYNA W POLSCE

Akademia Sztuki w Szczecinie jest jedyną uczelnią artystyczną w Polsce łączącą sztuki wizualne i muzyczne. Jej największe atuty to przede wszystkim: profesjonalnie przygotowana kadra, niezwykle uzdolnieni, kreatywni studenci, bogate wyposażenie. W projekt zaangażowało się sześć wydziałów Akademii Sztuki w Szczecinie: Wokalny — soliści, Edukacji Muzycznej — chór, Instrumentalny — orkiestra, Wzornictwa — kostiumy, elementy dekoracji, Grafiki

— identyfikacja wizualna spektaklu, Architektury Wnętrz i Scenografii — wizualizacje.

Odtwórcami głównych ról solistycznych byli studenci Wydziału Wokalnego. Występując w tym spektaklu pozyskali praktyczną umiejętność nauki pracy scenicznej, uczyli się podstaw kreacji artystycznej umożliwiającej swobodę i niezależność wypowiedzi artystycznej. Poprzez współpracę ze studentami innych wydziałów poszerzyli swoje horyzonty, poznali nowe kierunki działania, możliwości przenikania się dziedzin.

BALANSOWANIE MIĘDZY ŚWIATAMI

„Jako autorka identyfikacji wizualnej do spektaklu »Flis« Stanisława Moniuszki, miałam za zadanie graficzne przedstawienie problemu. Głównym motywem graficznym w projekcie identyfikacji są fale, które nawiązują do tradycji oraz funkcji flisaków. Użyta kolorystyka — kobalt i czerwień, odnosi się do barw tradycyjnego, regionalnego stroju flisaków. Całość projektu bazuje na zestawieniu monumentalnej typografii tytułu wraz z wcześniej wspomnianymi falami. Typografia przeplatająca się z falującymi liniami wody symbolizuje problemy napotymane przez głównych bohaterów sztuki” — napisała studentka Grafiki Projektowej Marta Gębaczka.

Spektakl „Flis” został owacyjnie nagrodzony oklaskami przez publiczność — tak było na próbie generalnej w dniu 29 maja oraz na sześciu spektaklach w dniach: 30, 31 maja oraz 1 i 2 czerwca br. Spektakl obejrzało prawie 700 osób.

„Kostiumy pomagają w wyraźnym zróżnicowaniu postaci, podkreślając ich indywidualne cechy charakteru, status społeczny, wiek i rolę w fabule. Zostały wykorzystane różnorodne materiały i faktury oraz odzież z drugiej ręki, aby podkreślić kontrasty między postaciami, takie jak bogactwo i bieda, młodość i starość. Każdy kostium został zaprojektowany również z myślą o wygodzie aktorów oraz o dynamice ruchu scenicznego, umożliwiając swobodne poruszanie się i zmianę pozycji. Kostiumy wspólnie z elementami scenografii balansują na granicy między światem realnym i wyobrażonym” — podsumowała swój udział w projekcie mgr Anna Gregorczyk, opiekunka grupy studentek kierunku Projektowanie Mody z Wydziału Wzornictwa. ■

Fot. Leszek Wątróbski

Kostiumy, wspólnie z elementami scenografii, balansują na granicy między światem realnym i wyobrażonym

**Już przyszło wczesne lato!
Jest to okres przejściowy
pomiędzy wiosną a peł-
nią lata. Piękna pora
roku z soczystą nową
zielenią liści.**

**Początek lata zaznacza
zakwitanie zbóż ozi-
mych: żyta i pszeni-
cy. Kwitnie bez czarny
i robinia akacjowa,
pospolicie używane w
żywoptkach ligustr po-
spolity i śnieguliczka biała.
Z roślin zielnych zakwita**

**dziurawiec zwyczajny, na
stawach i jeziorach grzybie-
nie białe. W lasach dojrze-
wają pierwsze poziomki –
wreszcie coś dojedzenia!!!
Wczesne lato obejmu-
je zwykle drugą i trze-
cią dekadę czerwca. W
ujęciu termicznych pór
roku pokrywa się z po-
czątkiem termicznego
lata, gdy średnia tem-
peratura dobowa prze-
kroczyła 15°C i z dnia na
dzień rośnie.**

Mój przyjaciel miś: „Księga dżungli” i Baloo

To nie tylko opowieść Kiplinga, ale też film animowany ze studia Walta Disneya. Tym razem to sam Disney, będący pod wrażeniem prozy Kiplinga, zdecydował o produkcji tego filmu. Jest to barwna, rozśpiewana opowieść o przyjaźni, zabawie i przygodzie.

Mądra stara pantera, Bagheera, namawia swego przyjaciela Mowglię, chłopca wychowanego przez wilki, aby szukał bezpiecznego schronienia wśród ludzi, w pobliskiej wiosce. Ale chłopiec nie zgadza się. Czuje, że jego domem jest dżungla. Ucieka i poznaje niedźwiedzia Baloo, uroczego olbrzyma – optymistę. Nowi przyjaciele wyruszają na wspólną wędrowkę. Spotykają na swej drodze szalonego orangutana, węża – hipnotyzera i groźnego tygrysa Shere Khan.

**Gdy do lasu pójdziemy, różne
skarby znajdziemy
i do domu prosto z lasu
przyniesiemy.
Można znaleźć kolorowe piórko,
w chowanym pobawimy się z
wiewiórką.
Są orzechy na leszczynie,
różne grzyby są w gęstwinie,
a w strumyku czystuieńka
woda płynie.**

**Gdy grozi Wam niebezpie-
czeństwo dzwońcie:**

112 – numer alarmo-
wy do wszystkich służb
ratunkowych;
02 – policja;
01 – straż pożarna;
03 – pogotowie ratunkowe.
Zawsze mówcie rodzicom,
gdzie będziecie się bawić.

BĄDŹCIE BEZPIECZNI W WAKACJE!

Już się zbliża lato, czas radości, słońca, wielu przygód i zabaw bez końca!
W czasie letniego wypoczyniania pamiętajcie o zasadach bezpiecznego zachowania!!!

Nad wodą: Właściwie przygotowane dzieci do opalania, gdy słońce świeci, noszą czapki, chustki, chronią swoje głowy.

Kremy z filtrem stosują, swoje ciała nim smarują. W miejscach strzeżonych się kąpiemy, ale tylko wtedy, gdy dorosły pozwoli.

Nigdy nie skaczemy na główkę do wody, bo są ku temu ważne powody!

Można stracić zdrowie, życie, nawet jeśli pływasz znakomicie!

Podczas wędrówek pieszych i rowerowych:

W czasie wędrówki po lesie wszystkie grzyby sprawdzajcie w atlasie.

Zakładajcie gumowce albo trampki, bo sandały nie nadają się na leśne spacerki.

W lesie, kiedy spotkacie zwierzę, nie zbliżajcie się do niego – oglądajcie z daleka.

Musicie uważać jeszcze na różne owady i kleszcze!

Przede wszystkim nie rozpalajcie ognisk w lesie!!!!

Nie drażnijcie zwierząt na podwórku czy łące, bo się jakieś nieszczęście przydarzyć może i zwierzątko ugryzie lub ubodzie!

Nie drażnijcie pszczoł ani innych owadów, nie będzie trzeba robić okładów.

Maszyny rolnicze nie są do zabawy, więc się nimi nie baw! I już nie ma sprawy.

W domu i nie tylko:

Nie mów nigdy, że nikogo nie ma w domu.

Nigdy nie otwieraj drzwi nieznanemu.

Nie przyjmuj od obcych prezentów.

Pod żadnym pozorem nie chodź z nimi tam, gdzie cię zapraszają!

Nie ufaj nieznajomym!

Czy kolor pomarańczowy został nazwany od pomarańczy czy odwrotnie?

Specjaliści z Oxford twierdzą, że pierwszy był owoc. Słowo pomarańcza ma tysiące lat i pochodzi od sanskryckiego słowa naranga. W języku angielskim zaś najstarsze wzmianki o jadalnych pomarańczach spotykamy w manuskrypcie napisanym w 1387 roku. Natomiast słowa „pomarańczowy” użyto po raz pierwszy na określenie koloru w poematach szkockiego poety Alexandra Mongomeriego, opublikowanych znacznie później, bo w 1600 roku.

Chłodnia czy solarium?

Otóż las może być zarówno jednym jak i drugim:

latem – w lesie jest chłodniej i wilgotniej niż na polu, bo intensywnemu i bezpośredniemu nasłonecznieniu przeszkadzają korony drzew;

zimą – w lesie jest cieplej, bo wiatr nie jest tu tak odczuwalny jak na polu, ponieważ drzewa stanowią naturalną osłonę.

Tego nigdy nie róbcie w lesie!!!

Nie śmiećcie!

Nie zostawiajcie szkła!

Nie hałasujcie!

Nie rozgrzebujcie ściółki!

Nie zrywajcie niepotrzebnie roślin ani grzybów!

Nie zbierajcie grzybów ani jagód, których nie znacie!

Nie zrywajcie roślin chronionych!

Koniec roku szkolnego. Synek przychodzi ze szkoły.
– Tato, ty to masz szczęście do pieniędzy.
– Dlaczego?
– Nie musisz kupować książek na przyszły rok. Zostaję w tej samej klasie.

Delikatny ser topiony domowy

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Ser topiony czy smażony jest najprostszy do zrobienia ze wszystkich serów, a bardzo smaczny. Jeśli lubicie serek topiony, polecam zrobić go sobie. Można wzbogacić go różnymi dodatkami: ziołami, papryką, szynką, po prostu tym co lubimy. Ja tym razem dodałam czosnku, dlatego że zawsze dobrze jest wzmocnić organizm.

Składniki:

• 1 płaska łyżeczka soli • 1 płaska łyżeczka sody • 1 łyżka masła • 2 ząbki czosnku • 500 g białego tłustego twarogu

Wykonanie:

Ser twarogowy rozkruszyć widelcem, posypać sodą i solą, wymieszać i rozłożyć cienką warstwą w naczyniu, u mnie szklana żaroodporna miska. Ważne, aby ser był równo rozłożony, należy też co jakiś czas go przemieszać, żeby równomiernie się rozpuszczał, przykryć ściereczką i zostawić w ciepłym miejscu na noc.

■ Fot. Freepik.com

Rano na patelnię najlepiej teflonową dodać masło, rozpuścić na małym grzaniu, włożyć ser i mieszając cały czas łopatką silikonową podgrzewać na najmniejszym grzaniu. Gdy ser się rozpuści (będzie gładki bez żadnych grudek), dodać przeciśnięty przez praskę czosnek, chwilę jeszcze podgrzewać, ale nie można sera zagotować.

Tak przygotowany ser przelać do naczynia, z wierzchu przykryć folią do żywności, tak aby dotykała powierzchni sera, wtedy nie zrobi nam się twarda skóra, a następnie zostawić, aby ostygł. Serek topiony jest pyszny nie tylko jako dodatek do chleba, ale też można z niego przygotować zupę, lub sos.

Mięciutki, pyszny i prosty miodownik

Miodownik pyszne ciasto z miodem, przełożone kremem na bazie kaszy manny i kwaśnym dżemem porzeczkowym, dla złamania smaku. To jedno z najlepszych ciast, które ma tę zaletę, że można przygotować je wcześniej, gdyż jak postoi, to nabiera smaku i jest mięciutkie. Ciasto proste do zrobienia, a przepis bardzo stary, wypróbowany przez wiele lat.

Składniki:

• 600 g mąki pszennej • 70 g masła • 200 g cukru pudru • 2 jajka • 2 łyżki miodu • 2 łyżki kwaśnej śmietany • 1 łyżka sody

Masa:

• 3/4 l mleka • 6 łyżek kaszy manny • 200 g masła • 1/2 szklanki cukru • cukier waniliowy • dżem z czarnej porzeczki

Wykonanie:

Masło podgrzać i jeszcze ciepłe ubić z cukrem i cukrem wanilio-

wym. Ubijając dodać miód, następnie śmietanę i jajka. Do ubitej masy dawać po trochu dwie szklanki mąki wymieszanej z sodą i wszystko ubić. Pozostałą mąkę wysypać na stolnicę, dodać ubitą masę i zagnieść ciasto. Ciasto na miodownik jest miękkie i delikatne — trzeba podzielić je na trzy równe części. Przygotować formę 20 na 35 cm, wyłożyć ją papierem do pieczenia i rozłożyć jedną część ciasta na całej formie dociskając

■ Fot. autorka

dłońmi. Piekarnik nagrzać góra-dół do 180 stopni i piec ciasto 18-20 minut. W ten sam sposób upiec pozostałe dwa placki.

Do szklanki mleka wsypać kaszę manną, a pozostałe mleko zagotować z cukrem i z cukrem waniliowym. Do gotującego mleka wlać kaszę manną i wolno gotować 6 minut, cały czas mieszając. Gotową kaszę przykryć i zostawić do wystudzenia. Masło utrzeć do białości, dodawać cały czas ucierając po łyżce zimną kaszę manną. Zimny placek posmarować cienko dżemem porzeczkowym, na to ułożyć łyżką połowę kremu, lekko rozsmarować, aby masa nie zmieszala się z kremem, przykryć drugim plackiem, znowu posmarować dżemem i na to krem i przycisnąć ostatnim plackiem. Miodownik najlepszy jest na drugi lub trzeci dzień. Można poleać go polewą czekoladową lub posypać tylko cukrem pudrem. ■

Krzyżówka

Ekonomiczne w Davos Porcja ryby, drobiu	Ponoć zjadły go myszy	Wada wyrobu Msza o świcie	Tworzy piórem	10	Came- ron, aktorka	Suszone do keksu													
			Spożywanie napojów																
Zegarek na rękę trenera 3																			
Szpitalny oddział Coś ekstra																			
Dzieło grafo- mana	11	Istnieją- ce rzeczy																	
Bob, muzyk reggae Błaga, brednia Model Seata																			
Mieszka w Try- polisie																			
Domek pasterza Często zroszone potem																			
Na stopie Apacza																			

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 6-7 CZERWCA

Poziomo: VIKTOR - ZJAZD - KWASOTA - KLIMAT - MLEKO - AKADEMIA - ATEST - ADAPTATORKA - ROKOKO - RAKSA - MOSAD - KLAUN - FALK - WRAK - STARY - OPUS - KSAWERY - GARDŁO - FARSZ - SAFARI - STAFF - NARZECZE - MECZ - STYL - PIKAP - APTEKA - NICK - EZAW - MAGIK - OKRASA

Pionowo: SIKLAWA - OMASTA - ANGINA - KWIK - DEKOLT - RUFA - TAMARA - OSKARD - ARMANI - OSAD - PIKA - RZEPIK - PROTEST - ODWYKOWIEC - CZAKO - ZAMIATARKA - AFISZ - LATO - ALKOWA - TESTER - JANE - ERYKA - PERŁA - TEZA - KASK - SUKURS - FRYKAS - UDKO - TARAN - SYZYF - LAWA

Hasło: Rozum i serce dwa wrogci

Uśmiechnij się!

Spotykają się dwie przyjaciółki.

— Wiesz, słyszałam o diecie, cud!

— O jakiej tym razem?

— Banany, kochana! Trzeba stale

jeść banany.

— Coś ty, to niemożliwe. Banany tuczają.

— Żartujesz?! A widziałaś kiedyś

grubą małpę?!

Pasażer zapytuje stojącego obok w autobusie współpasażera:

— Nie wie pan, dlaczego stoimy?

— Kierowca okazał się tak uprzejmy, że ustąpił swoje miejsce pewnej staruszce.

— Wiesz wujku, ta trąbka, którą dałeś mi na Gwiazdkę, była najlepszym prezentem!

— Ależ Kaziu, przecież dostałeś tyle innych, ładnych zabawek...

— Tak, ale tatuś płaci mi teraz codziennie, żebyśmy nie trąbili!

Wydawca odrzuca debiutancki tomik młodego poety.

— Ależ proszę pana, moja matka płakała czytając te wiersze! — oburza się poeta.

— W takim razie proszę je spalić i więcej nie robić przykrości mamie!

Londyn. Potworna mgła. Zderzają się dwa samochody.

— Gdzie pan stanął?! — wścieka się kierowca jednego z wozów.

— Jak to gdzie?! Nie widzi pan, że to mój garaż?

Król na polowaniu pyta służbę:

— Czy trafiłem tego zająca?

— Wasza królewska mość raczył go ułaskawić...

Pani Kowalska pyta najstarszą córkę: — Czy ten twój chłopak poważnie o tobie myśli.

— Oczywiście! Chodzi ze mną już dwa miesiące i jeszcze ani razu się nie uśmiechnął.

Rozmawia dwóch studentów:

— Powtarzałeś coś przed egzaminem?

— Tak

— Co takiego?

— Będzie dobrze, będzie dobrze, będzie dobrze...

Pół roku po tragicznym pożarze startował remont bloku w Wierszuliszkach

W poniedziałek ruszyła rozbiórka uszkodzonych żelbetowych konstrukcji bloku w dzielnicy Wierszuliszki.

Budynek został uszkodzony na początku stycznia br. Wówczas w jednym z mieszkań doszło do eksplozji, a następnie do pożaru. W wyniku tragicznego zdarzenia dwie osoby zginęły (osoba dorosła i dziecko), pięć trafiło do szpitala. Zostały też uszkodzone konstrukcje pięciopiętrowego bloku.

BLOK W STANIE AWARYJNYM

Z trzydziestu mieszkań pięć zostało całkowicie zniszczonych. Pozostałe zostały uszkodzone w większym lub mniejszym stopniu.

— Obecnie blok znajduje się w stanie awaryjnym. Niektóre uszkodzone na skutek pożaru konstrukcje nie nadają się do naprawy. Specjaliści uznali, że najlepiej jest je zdemontować i zamienić na nowe. Rozbiórce ulegnie konstrukcja mieszkaniowa i klatka schodowa środkowej części budynku. Mieszkańcy czekają na zakończenie renowacji bloku, chcą możliwie najszybciej wrócić do swoich mieszkań. Na razie mieszkają w lokalach zastępczych albo u krewnych — poinformował „Kurier Wileński” Gabrielus Grubinskas, rzecznik prasowy Samorządu Miasta Wilna.

DEMONTAŻ KONSTRUKCJI

Prace rozpoczną się na górnym piętrze, kolejno będą demontowane konstrukcje mieszkań i klatki schodowej na niższych piętrach.

„Tego rodzaju prace są przeprowadzane po to, by zapewnić mieszkańcom możliwie najbezpieczniejsze warunki mieszkaniowe. Dążymy do tego, żeby ludzie jeszcze w tym roku mogli wrócić do swych mieszkań” — zapowiedział stołeczny mer Valdas Benkuskas.

„Dążymy do tego, żeby ludzie jeszcze w tym roku mogli wrócić do swych mieszkań” — zapowiedział mer Valdas Benkuskas **Fot. Saulius Žiūra**

Po zakończeniu demontażu żelbetowych konstrukcji rozpocznie się remont ścian zewnętrznych, dachu, klatek schodowych, okien. Wykonawcą prac będzie spółka Veikus. Jej przedstawiciele zapewniają, że remont potrwa 4 miesiące.

„Zadbamy, żeby prace budowlano-remontowe były prowadzone z zachowaniem obowiązujących wymogów bezpieczeństwa oraz jak najmniej dawały się we znaki mieszkańcom pobliskich bloków” — zaznaczyła Laura Joffé, dyrektorka firmy deweloperskiej nadzorującej przebieg prac.

KOSZTY REMONTU

Szacuje się, że koszty prac wyniosą 1,236 mln. euro. Najwięcej — 950 tys. euro — będą kosztowały prace z zakresu likwidacji stanu awaryjnego budynku. Koszty remontu pokryją spółki ubezpieczeniowe, rząd RL, Samorząd Miasta Wilna oraz sami mieszkańcy uszkodzonego bloku.

Jeszcze przed rozpoczęciem remontu samorząd przekazał sumę

około 360 tys. euro. Środki pieniężne wykorzystano na wypłacenie poszkodowanym mieszkańcom rekompensaty, na pokrycie kosztów wynajmu lokali zastępczych oraz kosztów wyżywienia, umocnienia naruszonych konstrukcji, ochrony budynku oraz uporządkowania terenu.

Po odbudowaniu nowych konstrukcji spółka „Atnaujinkime miesta” zajmie się instalowaniem systemów inżynierskich. Ogólna powierzchnia bloku wynosi 2 781 mkw.

PRZYCZYNY NADAL NIEJASNE

Z powodu pożaru bez dachu nad głową zostało 57 mieszkańców. Przyczyna pożaru do końca nie jest ustalona. Specjaliści w miejscu zdarzenia natrafili na resztki substancji łatwopalnych. Nie wyklucza się wersji, że właściciel mieszkania, który zginął podczas pożaru, umyślnie spowodował eksplozję. ■

Justyna Giedrojć
Na podst.
mat. nadesł., inf. wł.

„Płyną te opowieści ociekające krwią...”: Spotkanie wokół książki Szymona Datnera

13 czerwca, o godz. 17.30 w Litewskiej Narodowej Bibliotece im. M. Mažvydasa odbędzie się spotkanie poświęcone książce Szymona Datnera „Zagłada Białegostoku i Białostoczczyzny. Notatki dokumentalne”.

W spotkaniu udział wezmą: Helena Datner — socjolog, historyk, Agata Patalas — dyrektor Prywatnego Liceum Ogólnokształcącego im. Zuzanny Giczanki, dr Neringa Latvytė z Uniwersytetu Wileńskiego. Spotkanie moderuje dr Lara Lempertienė z Centrum Badań Judaistycznych Litewskiej Biblioteki Narodowej im. M. Mažvydasa

„Płyną te opowieści ociekające krwią, tonące w męce ludzkiej, które od paru lat stały się mą karmą codzienną, moim zawodem, celem życiowym. Kiedy ja to wszystko opracuję, przekażę tym, co po nas, nawet gdyby nie chcieli słuchać...?” — pisał Szymon Datner.

Szymon Datner — antropolog, historyk, dokumentalista, nauczyciel, pisarz, kompozytor, syjonista, partyzant, lider społeczności żydowskiej przed wojną, w czasie wojny i po wojnie, pełniący wiele różnych ról w instytucjach żydowskich i polskich zajmujących się problematyką żydowską, zeznawał w po-

wojennych procesach w Niemczech rozliczających zbrodnię Holocaustu, publicznie domagał się w Polsce bezpieczeństwa dla Żydów ocalałych z Zagłady i przeciwstawiał się powojennym mordom na Żydach, związany najmocniej z Krakowem, Pińskiem, Białymstokiem i Warszawą.

Dzieło jego życia w książce „Zagłada Białegostoku i Białostoczczyzny. Notatki dokumentalne” (ŻIH 2024) przybliżyła dr Helena Datner, jego córka — socjolożka, historyczka, naukowczyni badająca społeczną historię Żydów w Polsce XIX i XX wieku oraz zjawisko antysemityzmu (historycznie i współcześnie), autorka książek i wyboru dokumentów o XIX-wiecznej inteligencji żydowskiej w Warszawie, żydowskich domach dziecka po wojnie, o tuż powojennej świadomości społecznej w Polsce dotyczącej Zagłady Żydów.

Spotkanie w języku litewskim i polskim z symultanicznym tłumaczeniem.

Wstęp wolny.

Organizatorzy: Instytut Polski w Wilnie, Centrum Badań Judaistycznych Litewskiej Biblioteki Narodowej im. M. Mažvydasa, Litewska Biblioteka Narodowa im. M. Mažvydasa. ■

Spotkanie odbędzie się wokół książki „Zagłada Białegostoku i Białostoczczyzny. Notatki dokumentalne” Szymona Datnera **Fot. organizatorów**

Odkryto grób pionierki litewskiej egiptologii

Na wileńskim cmentarzu Słonecznym (lit. Saulės) na Antokolu zostało odkryte miejsce pochówku egiptolog Mariji Rudzinskaitė-Arcimavičienė, poinformowało Litewskie Muzeum Narodowe. Przedstawicielom muzeum, Departamentu Dziedzictwa Kulturowego i administracji cmentarza udało się ustalić miejsce pochówku pierwszej litewskiej egiptolog, ale wcześniej nie było ono znane nawet jej krewnym. „Kiedy okazało się, że badaczka, która poświęciła swoje życie egipskiej kulturze zmarłych, przez wiele lat pozostawała bez grobu, postanowiono upamiętnić ją na otwartym i niezajętym terytorium cmentarnym w pobliżu dawnego miejsca pochówku” — ogłosiło muzeum. Rzeźbiarka Ksenija Jaroševaitė stworzyła cenotaf (symboliczny grobowiec bez ciała zmarłego) w kształcie pokrywy sarkofagu z napisem „Senovės Aigipto pakerėta Saulės dukra” (pol. „Oczarowana starożytnym Aigiptem córka Słońca”). Kształt pamiątkowego znaku został zainspirowany nie tylko głównym obszarem zainteresowań badaczki, ale także ekscentrycznością jej osobowości opisywaną przez tych, którzy ją znali.

Marija Rudzinskaitė-Arcimavičienė zmarła w 1941 r., była pionierką egiptologii na Litwie. Brała udział w wielu wykopaliskach w Egipcie, była autorką wielu tłumaczeń i publikacji. Nazywana „pierwszą litewską egiptolog”.

Opr. A. K. na podst. BNS
Fot. domena publiczna, opr. red.

	
7.00	Detektyw Literka
7.10	S. anim. „Przyjaciele Misia i Marigolci”
7.35	Rusz się człowieku
7.50	Pięknie przyprawiONA
8.05	Info Wilno
8.20	Studio Wilno
8.40	Forum
9.35	S. „Sześć siostr”
10.30	Kuchenne recepty
10.55	Gra słów
11.20	S. anim. „Przyjaciele Misia i Marigolci”
11.50	Zakochaj się w Polsce
12.10	S. „Leśniczówka”
13.00	Info Wilno
13.05	Dobre historie
13.30	Tygiel
15.00	Słownik polsko@polski
15.30	Raport naukowy
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Klan”
16.45	S. „Barwy szczęścia”
17.10	Detektyw Literka
17.25	Przyjaciele Misia i Margolci
17.45	S. „Blondynka”
18.30	Nowe spojrzenie
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	„19.30”
20.55	„Pytanie dnia”
21.00	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.25	S. „Leśniczówka”
21.50	„Dziki serca”
23.00	Na sygnale
23.45	Info Wilno
00.05	Studio Wilno
00.25	Anna Dymna - spotkajmy się
00.50	„19.30”
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
9.00	S. „Morderstwa na

	północy”
9.50	S. „Komisarz Rex”
10.40	S. „Cała Schnell”
11.30	S. „Sprawa dla dwojga”
12.30	Kto i dlaczego?
13.00	Posprzątanie wielkiego domu
	Nicka Knowlesa
13.50	Tematy wideo w Japonii
14.00, 15.00, 16.00,	Wiadomości
14.20, 15.15	Dzień dobry Litwo
16.15	S. „Raj dla kobiet”
17.00	S. „Obietnica”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Dynastie
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce
00.00	S. „Komisarz Rex”
	
6.00	Filmy anim.
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	S. „Płomień”
8.00	S. „Słodko razem”
9.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Krwawe kwiaty”
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Mam na imię Farah”
15.30	S. „Aromat miłości”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Będzie wszystkiego
20.30	Pani chłopka
21.30	Wiadomości
22.30	„Ostatnia szansa” thriller
00.45	S. „FBI”
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Entuzjaści
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Na drodze sprawiedliwości

8.30	7 dni Kowna
9.00	Dzień dobry Litwo
11.30	Białoruska Pogoń
12.00	STOP linia
13.00	Perspektywa
13.30	Spacery
14.00	Prognoza
14.30	S. dok. „Kompozytorzy geniuszu”
15.25	S. dok. „Tematy wideo w Japonii”
15.30	S. „Z pamiętnika położnej”
16.30	Dzień dobry Litwo
18.30	Niezwykli ludzie.
19.00	Pole bitwy
19.30	S. dok. „Kompozytorzy geniuszu”
20.25	„Opowieści z Japonii”
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Zamek” dramat
23.00	„Wyznania”
23.30	Jesteśmy Ukraińcami
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
	
6.00	Seriale anim.
7.00	TV pomoc
8.55	S. „Pani Fazilet i jej córki”
10.00	S. „Trójkąt miłosny”
11.00	S. „Cudowny umysł”
12.00	S. „Nie puszczaj mojej ręki”
14.00	S. „Niezrównana miłość”
15.00	S. anim. „Simpsonowie”
16.00	TV3 wiadomości
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Rolnicy szukający miłości”
20.30	S. „Same żarty”
21.00	„TOP 3”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Projekt Koliber” dramat
00.50	S. „Noc diabła”

	
6.00	„Zasady mojej kuchni”
7.20	S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.25	S. „Oddział nr 44”
9.30	S. „Toptun”
10.30	S. „CSI. Miami”
11.30	S. „Świeża krew”
12.30	S. dok. „Mania chomikowania”
13.30	„Zasady mojej kuchni”
14.50	S. „Wojny glin. Charków”
15.55	S. „Toptun”
17.00	S. „Świeża krew”
18.00	„Ale numer!”
18.30	Mistrzostwa LKL „7bet-Lietkabelis” – „Wolves Twinsbet”
21.00	„Po prostu walcz 3” film fab.
23.05	„Chętni na kasę” thriller
	
5.30	Nowy dzień
6.30	S. dok. „Misja: dzika przyroda”
7.30	Pół godziny z Valatką
8.00	S. „Szpital centralny”
9.00	S. „Realna mistyka”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Raj”
12.00	Kod zdrowia
13.00	Nowy dzień
14.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00	Realna mistyka
16.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00	S. „Szpital centralny”
18.00	Reporter
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Przysmaki z grilla
19.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
20.00	Reporter
20.18	Sport. Pogoda
20.20	S. „Realna mistyka”
21.25	S. „Raj”
22.30	Reporter

22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
23.30	S. „Szpital centralny”
00.30	S. „Historia jednego przestępstwa”
	
5.45	S. „Elementary”
7.25	S. „Cobra 11”
8.30	„Wojny magazynowe”
9.00	„E-gazas dugnas”
9.30	S. „Lekcje przetrwania”
10.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.00	„Gwiazdy lombardu”
13.00	„Walki tytanów”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „Chicago Fire”
16.00	S. „Elementary”
18.00	S. „Simpsonowie”
18.30	Turniej piłki nożnej o Puchar Bałtyku
21.00	„Akt zemsty” dramat
22.50	„W 80 dni dookoła świata” komedia
00.00	S. „Krew i skarb”
	
6.00	S. „Skradzione życie”
7.00	S. „Nieśmiertelnik”
8.00	S. „Ślepa”
9.00	S. „Zakazany owoc”
10.00	S. „Major Crimes”
11.00	S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00	S. „Zabójcze umysły”
13.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Partnerki”
15.00	S. „Anupamaa”
15.30	„Obiecany”
16.30	S. „Bądź ze mną”
17.00	S. „Gry losu”
18.00	S. „Ślepa”
19.00	S. „Doktor House”
20.00	S. „Prawo i porządek”
21.00	S. „Beck”

22.55 S. „Alex Hugo”
00.50 S. „Spirala”

6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej
8.30 „Kościół z bliska”
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
9.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 S. dok. „U wybrzeży Nowej Zelandii”
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.20 „Reporterzy”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.10 „Lekkoatletyka - Mistrzostwa Europy”
00.10 „Projekt Larson” dramat

7.00 „Afisz kulturalny ekstra”
7.20 „Muzyczne poranki”
8.05 „Szlakiem Kolberga”
8.45 „Tamte lata, tamte dni”
9.20 „Podróże z historią”

10.05 S. „Siedlisko”
11.05 „Wenecja” dramat
13.15 „Delacroix, sztuka ponad wszystko” film dok.
14.20 „Skrzydła” film TVP
15.15 S. „Rodzina Durrellów”
16.15 „Pepe Le Moko” film fab.
18.00 S. „Siedlisko”
19.05 „Rozmowy (nie) wygodne”
20.05 „Gintrowski” film dok.
21.00 „Siła marzeń” film fab.
22.50 „W rytmie Kubry” film dok.
00.25 „Tamte lata, tamte dni”

7.00 Panorama
7.30 „Pożyteczni.pl”
8.00 „Polska śródziemnomorska”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Stacja Innowacja”
12.30 „Rodzinka.pl”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „To jest grane”
13.50 S. „Z biegiem lat, z biegiem dni”
15.15 „Laskowik & Malicki”
16.05 „Jak to działa”
16.35 „Zwierzaki Czytaki”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 „Rodzinka.pl”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Leśniczówka”
19.20 „Vito odkrywa Polskę”
19.50 „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
20.10 „Nad Niemnem”
20.30 „19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
23.15 „Kayah na dobry wieczór”
00.10 „Teleexpress”

Extra”
00.30 „Panorama”

7.10 „Był taki dzień”
7.15 „Szerokie tory”
7.40 „Spór o historię”
8.15 S. „Wojenne dziewczyny”
8.55 „Działo się w Krakowie”
9.00 „Czarna Wołga”
9.40 „Kuchnia Jagiellonów”
10.05 S. dok. „Perły Bałtyku”
10.25 „Feliks zwycięży szczęśliwy” film dok.
11.15 „Myśliciele - sylwetki polskie”
11.20 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.45 S. dok. „Południowa Hiszpania z lotu ptaka”
12.40 „Piosenką przez historię”
12.50 „Było, nie minęło”
13.10 „Był taki dzień”
13.15 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
14.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
14.05 „Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia”
14.30 „Myśliciele”
14.35 „Nieposkromione Wielkie Jeziora”
15.25 „Na Tropach Historii”
15.35 S. dok. „Kroniki Hitlera”
16.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
16.30 „Korona królów”
17.00 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
17.20 „Sensacje XX wieku”
18.05 „Listy śmierci” film dok.
18.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
19.00 „Spór o historię”
19.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
19.40 S. dok. „Wojenne dziewczyny”
20.20 „Czarna Wołga”
21.00 „Krolik po berlińsku”

film dok.
21.50 „Historia na ten czas”
22.00 „Złoto dezertersów” komedia
23.05 „Bezkrwawa rewolucja. Krótka historia internetu w Polsce” film dok.
00.00 „Świadkowie nieznanymi historii”

04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Mysłąc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Filmowe Życiorysy PL
06.30 Polska Bretania
08.00 Grunwald 1410 - rys historyczny i znaczenie bitwy pod Grunwaldem
08.45 Mateczniki Polskości
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Komarowska Wiktoria
10.00 Papież Polak do Rodaków
10.45 Słowo życia
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
11.45 Zew natury
12.05 Mocni w Wierze
12.35 Słowo życia
12.40 Ma się rozumieć
12.50 Święty na każdy dzień
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Pod Twoją Obronę
14.20 Słowo życia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Trufle w Polsce

16.00 Bogu i ludziom - ks. Stanisław Sudoł
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Jestem mamą
17.25 Przyroda w Obiektywie
17.40 Zdrowie z Bożej Apteki
17.55 Jej misja trwa
18.10 Prosto o gospodarce
18.30 Zostań Żołnierzem RP
18.45 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy maluch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Mysłąc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Koncert inauguracyjny w ramach 12. Europejskiego Spotkania Młodzieży

7.00 Fani czterech kótek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Ocalić dom
14.00 Wiejski dom w wielkim stylu
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Gorączka złota: złoty szlak
00.00 Złoto Ameryki

TVP WILNO	
7.00 Zwierzaki Czytaki	
7.10 GO-TU-JE-MY-GOFRY	
7.20 S. anim. „Agatka”	
7.35 Moda na rodzinę	
8.00 Info Wilno	
8.15 Studio Wilno	
9.35 S. „Sześć sióstr”	
10.30 W kotle historii	
10.55 Gra słów. Krzyżówka	
11.20 Zwierzaki Czytaki	
11.35 S. anim. „Agatka”	
11.45 Dobre historie	
12.10 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
12.35 S. „Leśniczówka”	
13.00 Info Wilno	
13.05 Było, nie minęło	
13.25 Nad Niemnem	
13.45 Va Banque	
14.35 Gwiazdy, gwiazdki i gwiazdeczki	
15.00 Słownik polsko@polski	
15.25 Jak to działa	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.45 S. „Barwy szczęścia”	
17.10 GO-TU-JE-MY-GOFRY	
17.20 Zwierzaki Czytaki	
17.40 Sława i chwała	
18.35 Tygiel	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.35 Panorama litewska	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 „19.30”	
20.55 „Pytanie dnia”	
21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
21.25 S. „Leśniczówka”	
21.50 Hity wszech czasów	
23.00 S. „Na sygnale”	
23.45 Info Wilno	
00.05 Studio Wilno	
00.20 Pożyteczni.pl	
LRT TV	

6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	
9.00 S. „Morderstwa na północy”	
9.50 S. „Komisarz Rex”	
10.40 S. „Cała Schnell”	
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”	
12.30 Kto i dlaczego?	
13.00 Posprzątanie wielkiego domu Nicka Knowlesa	
13.50 Tematy wideo w Japonii	
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości	
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo	
16.15 S. „Raj dla kobiet”	
17.00 S. „Obietnica”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 Przyjazna Litwa	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce	
00.00 S. „Komisarz Rex”	
LRT PLUS	
6.00 Filmy anim.	
7.00 S. „Płomień”	
8.00 S. „Słodko razem”	
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „Krwawe kwiaty”	
12.00 Wiadomości	
13.20 Pani chłopka	
14.30 S. „Mam na imię Farah”	
15.30 S. „Aromat miłości”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Od...do...	
20.30 Pani chłopka	
21.00 S. „Potrzebuję miłości”	
21.30 Wiadomości	
22.30 „Circle” thriller	
00.45 S. „FBI”	
6.00 Hymn Republiki	

Litewskiej	
6.05 Dynastie	
7.00 Kto i dlaczego?	
7.30 Dzieci tysiąclecia Litwy	
8.30 Wiara i życie	
9.00 Dzień dobry, Litwa	
11.30 Jesteśmy Ukraińcami	
12.00 Litwin w sercu	
13.00 Zupa naukowa	
13.30 Euromaxx	
14.00 To jest kino.	
14.30 S. dok. „Kompozytorzy geniuszu”	
15.25 „Opowieści z Japonii”	
15.30 S. „Z pamiętnika położnej”	
16.30 Dzień dobry, Litwo	
18.30 „Babciu, naucz mnie”	
19.00 „Dalej od miasta”	
19.30 S. dok. „Kompozytorzy geniuszu”	
20.25 „Opowieści z Japonii”	
20.30 Panoama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „Międzynarodowy festiwal poezji „Wiosna Poezji 2024”	
23.05 Herbata	
00.00 Wiadomości DW (ros.)	
00.15 Dziś na świecie (ros.)	
3	
6.00 Rolnicy szukający miłości	
7.00 TV pomoc	
8.55 S. „Pani Fazilet i jej córki”	
10.00 S. „Trójkąt miłosny”	
11.00 S. „Cudowny umysł”	
12.00 S. „Nie puszczaj mojej ręki”	
14.00 S. „Niezównana miłość”	
15.00 S. anim. „Simpsonowie”	
16.00 TV3 wiadomości	
16.30 TV Pomoc	
18.30 TV3 wiadomości	
19.30 Koszykówka	
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	

22.30 „3 sekundy” film fab.	
00.55 S. „Noc diabła”	
BTV	
6.00 „Zasady mojej kuchni”	
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”	
8.25 S. „Oddział nr 44”	
9.30 S. „Toptun”	
10.30 „Wezwanie”	
11.30 S. „Świeża krew”	
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”	
13.30 „Zasady mojej kuchni”	
14.50 S. „Wojny glin. Charków”	
15.55 S. „Toptun”	
17.00 S. „Świeża krew”	
18.00 „Ale numer!”	
18.30 Mistrzostwa LKL „Rytas” – „Žalgiris”	
21.00 „Więżniowie dzielnicy” dramat	
22.50 „Po prostu walcz 3” film fab.	
rytas tv	
5.30 Nowy dzień	
6.30 S. dok. „Misja: dzika przyroda”	
7.30 W cieniu mężczyzn	
8.00 S. „Szpital centralny”	
9.00 S. „Realna mistyka”	
10.00 S. „Ślad”	
11.00 S. „Raj”	
12.00 W świecie koszykówki	
12.30 Pytanko	
13.00 Nowy dzień	
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
15.00 Realna mistyka	
16.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 Litwa na żywo	
17.00 S. „Szpital centralny”	
18.00 Reporter	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30 Cel podróży	
19.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	
20.00 Reporter	
20.18 Sport. Pogoda	

20.20 S. „Realna mistyka”	
21.25 S. „Raj”	
22.30 Reporter	
22.50 Sport. Pogoda	
23.00 Litwa na żywo	
23.30 S. „Szpital centralny”	
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”	
6	
5.45 S. „Elementary”	
7.25 S. „Cobra 11”	
8.30 „Magazynowe wojny”	
9.00 „Na jednym końcu haczyk”	
9.30 S. „Lekcje przetrwania”	
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”	
11.00 S. „Żonaty i z dziećmi”	
11.30 „Pokój zabaw”	
12.00 „Walki Tytanów”	
14.00 S. „Cobra 11”	
15.00 S. „Chicago Fire”	
16.00 S. „Elementary”	
18.00 S. „Simpsonowie”	
19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”	
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”	
21.00 „Iluzja” dramat	
23.20 „W 80 dni dookoła świata” komedia	
1	
6.00 S. „Skradzione życie”	
7.00 S. „Nieśmiertelnik”	
8.00 S. „Ślepa”	
9.00 S. „Zakazany owoc”	
10.00 S. „Major Crimes”	
11.00 S. „Detektyw z wybrzeża”	
12.00 S. „Zabójcze umysły”	
13.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Partnerki”	
15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 „Obiecany”	
16.00 S. „Bądź ze mną”	
17.00 S. „Gry losu”	
18.00 S. „Ślepa”	
19.00 S. „Doktor	

House"	20.00 S. „Prawo i porządek"	21.00 S. „Beck"	00.50 S. „Spirala"
			
6.15 S. „Dziedzictwo"	7.05 S. „Złoty chłopak"	8.00 Transmisja Mszy Świętej	8.30 „Zrujnowani odbudowani"
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel"	9.50 S. „Ranczo"	10.45 S. „Komisarz Alex"	11.40 S. „Ojciec Mateusz"
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie"	13.10 „Agrobiznes"	13.40 „Rok w ogrodzie Extra"	13.55 „U wybrzeży Nowej Zelandii"
15.00 S. „Złoty chłopak"	15.55 „Jaka to melodia?"	16.35 „Gra słów. Krzyżówka"	17.05 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"	18.20 „Jaka to melodia?"	18.55 S. „Leśniczówka"	20.00 „Jeden z dziesięciu"
20.30 „19.30"	20.55 „Pytanie dnia"	21.20 „Reporterzy"	21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie"
22.05 „Lekkoatletyka - Mistrzostwa Europy"	00.10 „Układ zamknięty" thriller		
7.00 „Afisz kulturalny ekstra"	7.25 „Muzyczne poranki"	7.45 „Teledyski"	8.00 „Szlakiem

Kolberga"	8.40 „Tamte lata, tamte dni"	9.20 „Podróże z historią"	10.05 S. „Siedlisko"
11.05 „Pepe Le Moko" film fab.	12.50 „Gintrowski" film dok.	13.50 „Grający z talerza" film obycz.	15.45 „Rodzina Durrellów"
16.45 „Kot"	17.25 S. „Siedlisko"	19.30 „Rzecz Polska"	19.55 Którędy po sztuce
20.10 „Reżyserzy"	21.00 „W trzy miesiące dookoła świata" film obycz.	22.55 S. „Profesor T"	00.00 „Siła marzeń" film fab.
			
7.00 Panorama	7.30 „Jak żyje las..."	8.00 „Okrasa łamie przepisy"	8.30 „Pytanie na śniadanie"
12.10 „Polacy na medal"	12.30 „Rodzinka.pl"	13.00 „Gość Poranka"	13.20 „Gwiazdobiór TVP Rozrywka"
13.50 S. „Ojciec Mateusz"	15.35 „Kayah na dobry wieczór"	16.35 S. anim. „Animowanki"	16.45 „GO - TU - JEMY"
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie"	17.30 „Rodzinka.pl"	18.00 Teleexpress	18.20 „Gra słów. Krzyżówka"
18.50 „Leśniczówka"	19.20 „Patrycja Meunier"	19.50 „Rzecz Polska"	20.10 „Magazyn z Wysp"
20.30 „19.30"	20.55 Pytanie dnia	21.25 S. „O mnie się	

nie martw"	23.15 „Studio w kontakcie"	00.10 „Teleexpress Extra"	00.45 „Panorama"
			
7.15 „Był taki dzień"	7.20 „Szerokie tory"	7.40 „Spór o historię"	8.15 S. „Wojenne dziewczyny"
8.55 „Czarna Wołga"	9.35 „Kuchnia Jagiellonów"	10.00 „Historia Polski"	10.50 „Encyklopedia II wojny światowej"
11.15 „Perły Bałtyku"	11.35 S. dok. „Północna Hiszpania z lotu ptaka"	12.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych"	12.35 „Było, nie minęło"
13.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych"	13.05 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów"	13.50 „Mój ulubiony bohater Niepodległości"	13.55 „Góry zrodzone z morza" film dok.
14.30 „Uratowane z Potopu" film dok.	15.45 „Najważniejsza rzecz" film dok.	16.30 „Korona królów"	16.55 „Miejsce z historią"
17.10 „Sensacje XX wieku"	17.30 „Działo się w Krakowie"	17.35 „Sensacje XX wieku"	17.55 „Giganci nauki"
18.10 „Tajemnice początków Polski"	18.50 „Prasa donosi"	19.00 „Spór o historię"	19.35 S. „Wojenne dziewczyny"
20.20 „Czarna Wołga"	21.00 „Brutus, Czarnocka,		

Maria... Siatka pułkownika Gano" film dok.	21.50 „Błękitna Armia 1917 - 1919"	22.55 „Jerzy Popiełuszko. Postaniec prawdy" film dok.	00.25 „Sensacje XX wieku"
			
02.05 Ma się rozumieć	02.15 Rozmowy niedokończone	03.25 Święty na każdy dzień	03.30 Każdy maluch z potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci	04.00 Informacje dnia	04.20 Różaniec	04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski	05.20 Informacje dnia	05.40 Polski Punkt Widzenia	06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą	06.35 Odpowiedzialni za Kościół	07.00 Samuraj Chrystusa	08.20 Muzyczne chwile
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki	08.55 Poczet Wielkich Polaków	09.00 Informacje dnia	09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy maluch to potrafi	09.50 Słowo życia	09.55 Tak Go pamiętam	10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Sanktuaria polskie	10.50 Święty na każdy dzień	11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu	11.50 Muzyczne chwile
12.00 Błask prawdy	12.25 Jestem mamą		

12.40 Prosto o gospodarce	13.00 Anioł Pański	13.03 Informacje dnia	13.20 Stan wojenny w Polsce - znaczenie i konsekwencje
14.00 Człowiek bez twarzy	14.30 Msza święta z Jasnej Góry	15.20 Muzyczne chwile	15.35 Wołyń - nierozliczone ludobójstwo
16.50 Ma się rozumieć	17.00 Informacje dnia	17.10 Na zdrowie	17.30 Jan Ledóchowski. Część pierwsza: moja Austria
18.00 Po stronie prawdy	18.50 Muzyczne chwile	18.55 Poczet Wielkich Polaków	19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia	19.15 Rozmowy niedokończone	20.25 Święty na każdy dzień	20.30 Opowieści z Księgi Cnót
21.00 Informacje dnia	21.20 Różaniec	21.50 Myśląc Ojczyzna	22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia	22.40 Polski Punkt Widzenia	23.00 Cichy i pokornego serca	
			
7.00 Fani czterech kótek	9.00 Jak to jest zrobione?	10.00 Łowcy klasyków	10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci	18.00 Fani czterech kótek	19.00 Jak to jest zrobione?	20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Łowcy klasyków	23.00 Fani czterech kótek	00.00 Nagi instynkt przetrwania	

Jacek Zaborski

Marta Bożyk

Mira Skoczek-Wojnicka

Aleksander Mitka

Rafał Pytel

Bogdan Miga

Malgorzata Stachurska

Krzysztof Tomalski

Monika Palka

Marta Wojnicka

Marta Wakula-Mac

infinity

Lenkijos dailininkų sąjungos
Krokuvos apskrities skyriaus

Grafikos
paroda

Parodos
atidarymas
2024.05.25 d.
15.00 val.

FOE
MENO GALERIJA

MTG
2024

LENKIJOS
INSTITUTAS
VILNIUS

TRAKŲ ISTORINIO
NACIONALINIO
PARKO DIREKCIJA

2024.05.25 – 07.01

Užutrakio dvaro sodgėbos rūmai
(III aukštas), Užutrakio g. 17, Trakai

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

USŁUGI

Pomagam i doradzam w sprzedaży bądź wynajęciu domu, mieszkania lub ziemi. Tel. +370 645 444 47

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajozbrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat. Wilno, tel. +370 684 30 018

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. 8 600 18 083 (Leon)

Zatrudnimy ślusarza (mechanika)

- wynagrodzenie od 800 euro
- miejsce pracy: Wilno, Birbynių g. 4A
- obowiązki: remont samochodów

Informacja:

+370 685 040 80

info@klion.lt

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi (w tym porady prawne, przygotowanie pozwów sądowych, skarg i innych dokumentów procesowych, jak również reprezentowanie interesantów w archiwach i sądach) udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (Naugarduko) 76. Pokój Nr. 211.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem tel. (+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

UAB „Nemenčinės komunalininkas“ skelbia varžytines sandėliavimo patalpų nuomai, kurį vyks 2024 m. birželio 22 d. 10.00 val. šiam objektui: Pastatas – Garažas, adresu Piliakalnio g. 50, Nemenčinė, bendras plotas 57,06 kv.m. Varžytinių sąlygos paskelbtos internetiniame tinklalapyje www.nemenkom.lt.

Pasiūlymai dalyvauti varžytinėse pateikiami elektroniniu paštu: leonardas@nemenkom.lt arba užklijuotame voke adresu: Piliakalnio g. 50, LT-15175 Nemenčinės m., Vilniaus raj. iki 2024m. birželio 22 d. 10.00 val.

Kontaktinis asmuo: direktoriaus pavaduotojas, i.e. direktoriaus pareigas Leonard Pavliun, el.paštas leonardas@nemenkom.lt

UEFA 2024

16-06-2024 // 16:00
POLSKA - HOLANDIA

21-06-2024 // 19:00
POLSKA - AUSTRIA

25-06-2024 // 19:00
POLSKA - FRANCJA

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE
POLSKA STREFA KIBICA

REZERWACJA MIEJSC POD NR TEL. 85 23 336 63

Pasą swoje krowy za pomocą muzyki

Stado bydła w hrabstwie Somerset wyposażone zostało w obroże z GPS-em, które grają zwierzętom różne melodie. Krowy pasą się na terenie pozbawionym ogrodzenia. Gdy zbliżają się do jego granicy, obroże stają się miniorkiestrą. Słyszając ją, zwierzęta stają w miejscu, po czym ruszają w innym kierunku. „Możemy w ten sposób zmieniać zarys pastwiska z uwagi na rezerwaty ptactwa albo niebezpieczne bagna” — mówi koordynator projektu, Andy Darch. Jeśli zwierzęta nie reagują na muzykę, obroże stają się elektrycznym pastuchem. Delikatny impuls prądu — niczym dyrygent — skłania najbardziej uparte osobniki do posłuszeństwa. Fot. Freepik.com

Krowa Viatina-19 sprzedana za miliony

Śnieżnobiała krowa Viatina-19 została sprzedana na aukcji za 4,2 mln dolarów. Ważąca ponad 1 100 kg, czyli dwa razy tyle co przeciętny osobnik tej rasy, jest najdroższą krową na świecie

Viatina-19, ze względu na swoją wartość, jest nieustająco obserwowana przez kamery, a także chroni ją uzbrojony strażnik. Wielu Brazylijczyków odwiedza jej oborę w gospodarstwie niedaleko miasta Uberaba w stanie Minas Gerais we wschodniej części kraju, aby móc zobaczyć niezwykle zwierzę.

Cena aukcyjna zwierzęcia była trzy razy większa niż wartość ostatniej najdroższej krowy na świecie. Wynika to z tego, że Viatina-19 bardzo szybko nabrała dużo tkanki mięśniowej, jest bardzo płodna i swoje cechy przekazywała potomstwu. „Jest najbliższa doskonałości” — powiedziała Lorrany Martins, weterynarka opiekująca się krową. „Jest kompletną krową, ma wszystkie cechy, których szukają wszyscy hodowcy” — dodała.

Pies przebiegł 6,5 km, aby wezwać pomoc

To, że pies jest najlepszym przyjacielem człowieka wie każdy. Jest on w stanie zrobić naprawdę dużo dla swojego właściciela. Ta historia z USA jest jednak wyjątkowa. W stanie Oregon pies uratował swojego właściciela, który został ranny w wypadku samochodowym. Aby wezwać pomoc, przebiegł prawie 6,5 km. Zwierzę przebiegło prawie 6,5 km do domu. Kiedy rodzina Brandona Garretta zauważyła psa, zorientowała się, że stało się coś złego. Natychmiast rozpoczęły się poszukiwania mężczyzny. W końcu rodzina zauważyła jego samochód. Nie dało się jednak do niego dotrzeć ze względu na trudny teren. Zdecydowano się wezwać ratowników.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

